

Správa
o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie
podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení
neskorších predpisov

Návrh Územného plánu obce
Košické Olšany

Február 2016

OBSAH:

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.I.	Základné údaje o obstarávateľovi	3
A.I.1	Označenie	3
A.I.2	Sídlo	3
A.I.3	Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	3
A.II.	Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	3
A.II.1	Názov	3
A.II.2	Územie	3
A.II.3	Dotknuté obce	3
A.II.4	Dotknuté orgány	3
A.II.5	Schvaľujúci orgán	4
A.II.6	Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich št. hranice	4
B.	ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	4
B.I.	Údaje o vstupoch	4
B.I.1	Pôda	4
B.I.2	Voda	5
B.I.3	Suroviny	6
B.I.4	Energetické zdroje	6
B.I.5	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	7
B.II.	Údaje o výstupoch	9
B.II.1	Ovzdušie	9
B.II.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	10
B.II.3	Odpady	10
B.II.4	Hluk a vibrácie	10
B.II.5	Žiarenie a iné fyzikálne polia	11
B.II.6	Doplňujúce údaje	11
C.	KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	11
C.I.	Vymedzenie hraníc dotknutého územia	11
C.II.	Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	11
C.II.1	Horninové prostredie	11
C.II.2	Klimatické pomery	12
C.II.3	Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia	12
C.II.4	Vodné pomery	12
C.II.5	Pôdne pomery	13
C.II.6	Fauna, flóra	14
C.II.7	Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	14
C.II.8	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov	15
C.II.9	Obyvateľstvo – demografické údaje, aktivity, infraštruktúra	18
C.II.10	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	20
C.II.11	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	21
C.II.12	Iné zdroje znečistenia	21
C.II.13	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	21
C.III.	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	22
C.III.1	Vplyvy na obyvateľstvo	22
C.III.2	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	23
C.III.3	Vplyvy na klimatické pomery	23
C.III.4	Vplyvy na ovzdušie	23
C.III.5	Vplyvy na vodné pomery	23

C.III.6	Vplyvy na pôdu	23
C.III.7	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	23
C.III.8	Vplyvy na krajinu	24
C.III.9	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	24
C.III.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	25
C.III.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	25
C.III.12	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	25
C.IV.	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	26
C.IV.1	Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo	26
C.IV.2	Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity .	26
C.IV.3	Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov	26
C.V.	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.	27
C.VI.	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	29
C.VII.	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovaní správy o hodnotení...	29
C.VIII.	Všeobecne záverečné zhrnutie	29
C.IX.	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	30
C.X.	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	30
C.XI.	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	30

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1 Označenie

Obec Košické Olšany, štatutárny zástupca – Slavomír Horváth, starosta

A.I.2 Sídlo

Obecný úrad Košické Olšany, Košické Olšany 118, 044 42 Rozhanovce

A.I.3 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

(meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, od ktorej možno dostať informácie o územnoplánovacej dokumentácii)

Slavomír Horváth, starosta obce Košické Olšany, č. t.: 055/6950 230

Ing. arch. Agnesa Hoppanová, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie Územného plánu obce Košické Olšany., tel.:0918184928, e-mail: agnesahoppanova@gmail.com

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1 Názov

Územný plán obce Košické Olšany – etapa Návrh ÚPN-O

A.II.2 Územie

Kraj:	Košický kraj
Okres:	Košice - okolie
Obec:	Košické Olšany
Katastrálne územia:	Nížny Olčvár, Vyšný Olčvár

A.II.3 Dotknuté obce

1. Mesto Košice
2. Obec Rozhanovce
3. Obec Ďurďošík
4. Obec Sady nad Torysou
5. Obec Hrašovík
6. Obec Olšovany

A.II.4 Dotknuté orgány

7. Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Detašované pracovisko Východ, Komenského 39/A, 040 01 Košice
8. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Nám. L.Štúra 1, 812 35 Bratislava
9. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, Sekcia záležitostí EÚ a zahraničných vzťahov, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
10. Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
11. Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
12. Okresný úrad Košice, Odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice
13. Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Komenského 52, 041 26 Košice
14. Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Komenského 52, 041 26 Košice
15. Okresný úrad Košice, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice
16. Obvodný bankský úrad, Timonova 23, 040 01 Košice
17. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hroncova 13, 041 70 Košice
18. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice

19. Okresný úrad Košice - okolie, Pozemkový a lesný odbor, Hroncova 13, 041 70 Košice
20. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor krízového riadenia, Hroncova 13, 041 70 Košice
21. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice, Ipeľská 1, 040 01 Košice
22. Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia, Námestie maratónu mieru 1, 040 01 Košice
23. Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor dopravy, Námestie maratónu mieru 1, 040 01 Košice

Ďalšie dotknuté subjekty

24. Národná diaľničná spoločnosť a.s., Mlynské nivy 45, 821 09 Bratislava
25. Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Komenského 50, 040 01 Košice
26. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Košice, Ďumbierska 14, 040 01 Košice
27. ŠOP SR – Regionálna správa OPaK Prešov, Hlavná 93, 08001 Prešov

A.II.5 Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Košické Oľšany

A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich št. hranice

Riešenie Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany nevytvára cezhraničné vplyvy a nie sú známe ani ďalšie vplyvy na životné prostredie presahujúce štátnu hranicu.

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. Údaje o vstupoch

B.I.1 Pôda

(záber pôdy celkom, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber)

Štruktúra územia obce Košické Oľšany je nasledujúca (rok 2014):

Celková výmera pôdy v ha	866,8875	100,00 %
poľnohospodárska pôda	646,5255	74,58 %
v tom:		
orná pôda	462,7691	53,38 %
chmeľnice	-	-
vinice	-	-
záhrady	30,6428	3,53 %
ovocné sady	85,5028	9,86 %
TTP	67,6108	7,80 %
nepoľnohospodárska pôda	220,3620	25,42 %
v tom:		
lesné pozemky	103,5550	11,94 %
vodné plochy	20,1784	2,34 %
zastavané plochy	64,7878	7,47 %
ostatné plochy	31,8408	3,67 %

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci Košické Oľšany z celkovej výmery územia 866,89 ha zaberá poľnohospodárska pôda 646,53 ha. Celá plocha územia obce je rozdelená na tri rôzne časti.

Zalesnená časť územia predstavuje homogénnu lesnú krajinu s prirodzenými a čiastočne pozmenenými ekosystémami. Kompaktné lesné porasty sa v území nachádzajú prevažne v severovýchodnej časti. Na súvislé lesné porasty na viacerých miestach nadväzujú rozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde.

Poľnohospodárska časť krajiny predstavuje z menšej časti intenzívne až extenzívne využívanú leso-lúčno krajinu. V západnej časti územia dominuje oráčinová časť poľnohospodárskej krajiny, intenzívne využívaná. Významným prvkom krajinnej štruktúry územia je vodný tok Torusy s príslušným prítokom.

Podľa skupín BPEJ sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ).

Podľa predmetného nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považujú tieto pôdy s kódom BPEJ: Nižný Olčvár 0411002, 0415005, 0550202,

Vyšný Olčvár 0411002, 0412003, 0415005, 0511002, 0529202, 0550205.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa navrhuje záber PP na nepoľnohospodárske účely z dôvodu navrhovanej výstavby rodinných domov, dopravných plôch, verejnej zelene a izolačnej zelene, ľahkej priemyselnej výroby, občianskeho vybavenia, športu, kompostoviska a zberného dvora:

Riešené katastrálne územie	Výmera lokality spolu (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Celkový záber ostatnej pôdy	Najkvalitnejšie pôdy zaradené do BPEJ
		Spolu (ha)	z toho		výmera (ha)		
			v zastavanom území	mimo zastavané územie			
Vyšný Olčvár	19-83-15	19-33-83	05-15-49	14-18-34	19-33-83	00-49-32	0411002/6 0412003/6 0415005/5 0511002/5 0529202/6 0550205/6
Nižný Olčvár	07-99-09	07-29-78	01-56-16	05-73-62	07-29-78	00-69-31	0411002/6 0415005/5 0550202/6
Košické Olšany	26-82-24	26-63-61	06-71-65	19-91-96	26-63-61	01-18-63	-
Celkový záber najkvalitnejších pôd v k.ú. obce Košické Olšany zaradených do skupín BPEJ						0412003/6 0511002/5 0529202/6 0411002/6 0550202/6	05-88-88 08-29-46 00-02-83 00-22-42 02-58-65
						-	17-02-24

V Návrhu ÚPN-O sa neuvažuje so záberom lesných pozemkov na výstavbu. Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu LP v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

B.I.2 Voda

(voda pitná, úžitková, zdroj vody,)

Zásobovanie pitnou vodou

Obec má vybudovaný samostatný vodovod, ktorého majiteľom aj prevádzkovateľom je VVS, a.s., závod Košice. Zdrojom pitnej vody sú dva pramene s výdatnosťou $Q_p = 1,55 \text{ l/s} + 1,19 \text{ l/s}$. Pramene sa nachádzajú na katastri obce Rozhanovce, ako aj doplnkový zdroj - prameň slúžiaci pre sadovníctvo. Prívodné potrubie od prameňov privádza vodu do vodojemu s obsahom 150 m³. Vodojem je umiestnený na svahu v obci nad cintorínom na kóte 230 m n. m.

Zásobovacie potrubie PVC DN 160 privádza vodu z vodojemu do obce pred kostol, kde sa rozvetvuje do všetkých ulíc. Rozvodná sieť je vybavená protipožiarnymi hydrantmi, ktoré sa využívajú aj na odkalovanie a odvzdušňovanie potrubných úsekov.

Podľa posledného celoštátneho sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je na obecný vodovod pripojených 203 bytov. Z celkového počtu 262 trvale obývaných bytov doteraz 59 bytov nie je napojených na verejný vodovod a využívajú vlastné studne. Z celkového počtu 1 216 obyvateľov obce vodu z vodovodu užíva 1 087 ľudí čo je 89 %.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa pre zásobovanie pitnou vodou navrhuje:

Územný plán rieši vývoj počtu obyvateľstva z 1 211 na 1 460, teda nárast o 249 obyvateľov k roku 2030.

Celková potreba pitnej vody k roku 2030:

Celková potreba spolu $Q_p = 1\,460 \times (135+15) \times 0,75 = 164\,250 \text{ l/deň} = 164,2 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,9 \text{ l/s}$,

Celkové denné max. $Q_m = Q_p \times k_d = 164,2 \times 1,6 = 262 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,0 \text{ l/s}$,

Celkové hodinové max. $Q_h = Q_m \times k_h = 3,0 \times 1,8 = 5,47 \text{ l/s}$.

Posúdenie terajších kapacít vodovodu:

- Zdroje vody s výdatnosťou 2,74 l/s potrebu $Q_m = 3,0$ l/s nepokryjú, preto je potrebné pre normovú spotrebu zabezpečiť doplnkový vodárenský zdroj,
- Vodojem 150 m³ potrebu $Q_m = 262$ m³/deň normovú potrebu nepokryje, preto navrhujeme jeho rozšírenie o 100 m³,
- Zásobovacie potrubie DN 100 zabezpečí $Q_h = 5,47$ l/s s rezervou.

Návrh napojenia novej zástavby do vodovodnej siete k roku 2030:

Zásobovanie vodou nových domov a budov k roku 2030 si vyžiada rozšírenie rozvodnej siete do lokalít novej zástavby: Za kostolom, Pod bytovkami, Pod družstvom, Pri cintoríne (Nižný Olčvár), Pri cintoríne (Vyšný Olčvár). Ostatné navrhované RD v počte 15 budú napojené na jestvujúce rozvody vodovodu.

B.I.3 Suroviny

(druh, spôsob získavania)

Na území obce Košické Olšany nie sú evidované zdroje nerastných surovín a strategický dokument rieši funkčné plochy ťažby a spôsob získavania surovín na k.ú. obce.

Na území obce sú evidované nasledovné prieskumné územia:

- P5/15 "Boliarov – hydrogeologický prieskum geotermálnych vôd „ určené pre držiteľa VEGAPE, s.r.o. Košice, s platnosťou do 24.03.2015,
- P27/08 "Košická kotlina - geotermálna energia" určené pre držiteľa prieskumného územia GEOTERM KOŠICE, a. s., Košice, s platnosťou do 12.05.2016.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa neuvažuje s novými dobývacími priestormi. Evidované prieskumné územia sú rešpektované.

B.I.4 Energetické zdroje

(druh, spotreba)

Zásobovanie elektrickou energiou

Územím obce Košické Olšany prechádzajú nasledovne vysokonapäťové VN vedenia:

- 22 kV vedenie č. 206 Košice – Prešov,
- 22 kV vedenie č. 251 Košice – Prešov,
- 22 kV prípojok k trafostaniciam.

Vedenia sú zakreslené v územnom pláne obce vrátane ochranných pásiem zaberajúcich pásy územia ako trvalé bremeno verejnoprospešných objektov na pozemkoch vlastníkov v katastri obce.

Obec je napojená na vonkajšie 22 kV vedenia č. 251 a č. 206 napájaných zo 110/22 kV ES Košice – Východ s možnosťou zásobovania z ES Prešov. Distribúciu elektrickej energie na území obce zabezpečuje 7 trafostaníc, z ktorých 3 TS pre obec, 2 TS pre záhradkárske lokality, 1 TS pre PD a 1 TS pre Galafruit a.s.

Posúdenie primeranosti celkového inštalovaného výkonu trafostaníc dodávajúcich elektrinu obyvateľstvu a maloodberateľom v obci vo výkone spolu 600 kVA.

Obec je plynofikovaná. Elektrizáčne smernica SEZ č. 2/82 určuje pre plynofikované obce do 5000 obyvateľov ako postačujúci špecifický výkon na 1 byt = 1,5 kVA. Podiel inštalovaného výkonu 600 kVA na 262 bytov v obci dáva 2,3 kVA /byt. Porovnanie podielových výkonov ukazuje, že terajšia vybavenosť obce transformačným výkonom postačuje o čom svedčia aj údaje o zaťažení jednotlivých trafostaníc.

Rozvody NN v obci sú realizované vonkajším vedením na betónových podporných bodoch. Technický stav rozvodov je dobrý. Elektrický stav siete je v norme. Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá 36 W, upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia .

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa pre zlepšovanie zásobovania elektrickou energiou obce navrhuje:

Územný plán rieši rozvoj obce výstavbou 101 rodinných domov, čo značí nové odberné miesta elektriny z radov obyvateľstva. Parcely pre nové rodinné domy sú navrhované v severnej a juhovýchodnej časti intravilánu obce:

- 40 domov pri cintoríne a rozptyl – vývody z TS 3 do 400 m,
- 30 +13 domov nad areálom PD a v prielukách – vývody z TS 2 do 500 m.

Noví odberatelia elektriny budú napájaní vývodmi z jestvujúcich distribučných trafostaníc (DTS) a zvýšia ich doterajšie zaťaženie. TS majú malé výkonové rezervy. Trafostanica TS 2 pri mlyne sa navrhuje na zvýšenie výkonu zo 100 kVA na 250 kVA a TS 3 zvýšiť z 250 kVA na 400 kVA.

Výpočet prírastku potreby elektrickej energie podľa ukazovateľov doterajšej spotreby v obci:

- Prírastok obyvateľstva $101 \times 1,25 \times 2\,000 = 252\,500$ kWh/rok
- Doterajšia spotreba obyvateľstva MOO = 1 105 218 kWh/rok
- Nárast spotreby k roku 2 030 MOO = 1 357 718 kWh/rok

Vypočítaný nárast potreby elektrickej energie predpokladá výstavbu 101 RD do roku 2 030. Rozšírenie elektrickej rozvodnej siete bude realizované predĺžením vývodov z trafostaníc cez príľahlé ulice.

Verejné osvetlenie v nových lokalitách je navrhované rovnakého typu ako sú terajšie predĺžením napájacieho vedenia z príľahlých ulíc.

Zásobovanie plynom a teplom

Obec Košické Olšany je plynofikovaná. Katastrálnym územím obce Košické Olšany prechádzajú nasledovné vysokotlaké a strednotlaké plynovody:

- VTL plynovod DN 500 oceľ PN 4MPa Košice – Prešov – Poprad,
- VTL prípojka DN 150 PN 4 MPa pre RS Košické Olšany,
- STL prípojka a rozvod v obci,
- regulačná stanica plynu s výkonom 1 200m³/hod.

V obci je vybudovaná STL distribučná sieť tlakovej úrovne 100 kPa a distribučné rozvody tlakovej úrovne 2,1 kPa. Zásobovanie obce plynom zabezpečuje regulačná stanica plynu s výkonom 1 200m³/hod, umiestnená na severozápadnom okraji obce.

Teplu na účely varenia, prípravu teplej úžitkovej vody a vykurovanie v obci sa zabezpečuje individuálne ako v rodinných domoch, tak v obecných budovách. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania. U obyvateľstva je efektívne a ekologické ústredné kúrenie na plyn, ale oproti roku 2001 vzrástlo kúrenie pevným palivom a neurčité iné kúrenie (najskôr drevom). Spotreba tepla v domácnostiach obyvateľstva sa pohybuje v medziach 28 – 89 GJ/byt. Najvyššia spotreba tepla je 223 rodinných domoch s ústredným kúrením domovým kotlom na plyn 89 GJ/dom.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa navrhuje:

Územný plán rieši rozvoj obce k roku 2 030 výstavbou nových 101 rodinných domov. Pre stanovenie prírastku potreby plynu sa rozdelia súhrnné údaje SPP na obyvateľstvo a na občiansku vybavenosť, lebo rozhodujúca je spotreba obyvateľstva.

Bilancia k roku 2030

- Doterajšia spotreba obyvateľstva = 670 tis.m³/rok,
- Prírastok obyvateľstva = 101 x 2 400 = 242 tis.m³/rok.

Spotreba tepla v roku 2030 vzrastie z 22 244 GJ na 30 889 GJ/rok hlavne vplyvom zvýšenej spotreby plynu v novobudovaných domoch. Tento nárast je podmienený výstavbou 95 rodinných domov, ktoré budú vykurované plynom a elektrickými doplnkami. Zásobovanie teplom v obci zostane aj v budúcnosti individuálne ako doteraz.

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

Obec Košické Olšany leží v priestore pripravovanej mimoúrovňovej križovatky Košické Olšany - Hrašovik, kde sa bude križovať navrhovaná rýchlostná cesta R2 súbeh R4 s predĺženou trasou diaľnice D1v pokračovaní Budimír – Bidovce.

Severnou polohou zastavaného územia obce Košické Olšany je vedená trasa cesty I/19 (I/50), ktorá v zastavanom území obce plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B1. V celom prejazdnom úseku obcou je komunikácia vybudovaná so šírkou vozovky je 13,0 m, čo v zmysle STN 73 6110 zodpovedá kategórii MZ 14,0/50. Zastavané územie obce sa rozprestiera v značnej miere v južnej polohe cesty I/19 a na cestu I/19 je napojené komunikačnou sieťou v jednom napojovacom bode do štvoramennej križovatky - cesta I/19 x cesta III/3325 x miestna komunikácia. Pozdĺž cesty I/19 nie sú vybudované samostatné chodníky pre peších, čo sa považuje za závažnú líniovú dopravnú závalu. Odvodnenie cesty je do otvorených odvodňovacích rigolov.

V priestore autobusových zastávok je na cestu I/19 napojená v štvoramennej križovatke cesta III/3325 so smerom Rozhanovce – Košické Olšany. Tento smer napojenia na cestu I/19 je silne dopravne zaťažovaný a v čase špičkových dopravných intenzít je výjazd z cesty III/3325 do smeru zastavaného územia obce Košické Olšany značne obmedzovaný kolónami vozidiel na ceste I/19. Intenzívne je využívaný prejazd križovatkou Rozhanovce – zastavané územie obcou Koš. Olšany miestnymi komunikáciami do smeru Sady nad Torysou. Trasa je využívaná ako skrátenie jazdnej dráhy do mesta Košice – ide o obchádzku Košickej Novej Vsi s priamym napojením na cestu I/19 v meste Košice.

Cez obec Košické Olšany prechádza nezastavaným územím obce cesta III/3324 (III/050200), ktorá sa napája na cestu I/19 a sprístupňuje obec Hrašovik. Cesta je vybudovaná so šírkou vozovky cca. 5,5 m, bez krajníc. Vozovka je v zlom technickom stave. Cesta zodpovedá kategórii C 6,5/50, čo pri miestnom význame tejto cesty je postačujúca kategória.

Miestne obslužné komunikácie

Miestne obslužné a prístupové komunikácie zabezpečujú obslužnú funkciu s priamou obsluhou príľahlého územia najmä v obytnej zástavbe obce. Nakoľko cesta I/19 prechádza severným okrajom obce, ťažisko zástavby obce až na malé územie na severovýchodnom okraji, nie je v priamom kontakte s touto cestou a ťažisková zástavba obce je pripojená na cestu I/19 len v jednom napojovacom bode miestnou komunikáciou v križovatke I/19 s III/3325. Severná časť zastavaného územia za cestou I/19 je obsluhovaná priamo cestou III/3325.

Účelové komunikácie

Okrem vyhovujúcej účelovej komunikácie do obce Sady nad Torysou v katastri obce sú v prevádzke dopravné sprístupňujúce a obsluhované záhradkárske osady s aj funkciou bývania.

Parkovacie a odstavné plochy

V obci sú vybudované tieto plochy pre statickú dopravu:

- pri cintoríne s kapacitou 5 stojísk,
- pri OcÚ s kapacitou 3 stojiská,
- pri pohostinstve 2 stojiská,
- pri futbalovom ihrisku 20 státí

Iné parkovacie plochy pre potreby občianskej vybavenosti v obci nie sú zriadené, vozidlá parkujú pozdĺž ciest a na plochách zelene uličného priestoru. Obyvatelia bývajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garáže podľa potreby na vlastných pozemkoch a na krátkodobé parkovanie využívajú uličný priestor pred oplotením pozemkov rodinných domov. Pozdĺžne parkovanie aj v lokalitách rodinnej zástavby je prekážkou pešieho pohybu a značených cyklotrás. Taktiež dochádza k devastácii zelene.

Pešia doprava

Najnepriaznivejšia situácia pre peší pohyb je pozdĺž cesty I/19, kde je najväčšia intenzita motorovej a pešej dopravy a najmä priečny peší pohyb v priestore zastávok SAD a nadväzujúcej priesečnej križovatky. Neusmernený pohyb peších po oboch stranách cesty I/19 a III/3325 sa tak realizuje prakticky v tesnom kontakte s jazdnými pruhmi. Veľmi nepriaznivý stav je najmä pri prechádzaní zo severnej časti obce k objektom občianskej vybavenosti, žiakov do školy a pod.. Obslužné komunikácie v obci sú na cca 60% vybavené jednostrannými chodníkmi.

Cyklistická doprava

Obec leží na regionálnej cyklotrase. Cyklistická doprava v rámci obce (dochádzka za prácou, do školy) je nepodstatná a nemá vplyv na dopravný režim v obci.

Železničná doprava

Cez obec ani cez jej kataster neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Košice

Letecká doprava

Na území obce sa nenachádza žiadne civilné letisko, ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve. Do k.ú. zasahuje OP letiska Košice.

Autobusová doprava

Na území obce je na ceste I/19 zrealizovaná obojstranná zastávka v križovatke ciest I/19 x III/3325 x miestna komunikácia obce. Na zastávkach sú obojstranne zriadené samostatné zastavovacie pruhy mimo jazdných pruhov cesty I/19 na úkor zastavovacích pruhov komunikácie a čakacie priestory pre cestujúcich, s murovanými prístreškami pre cestujúcich.

V Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany sa navrhuje:

Cestná doprava:

- pre odklonenie tranzitnej dopravy a zníženie intenzity dopravy v zastavanom území obce je potrebná výstavba stavebne pripravenej diaľnice D1 v úseku Budimír – Bidovce s mimoúrovňovými križovatkami – rýchlostná cesta, R2, I/19, D1 pri obci Hrašovík a I/19, D1 pri obci Bidovce,
- cesta I/19, bude po vybudovaní D1 plniť funkciu súbežnej cesty k D1, ale naďalej bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B1 a bude vyhovujúca jej kategória MZ 14/50,
- pozdĺž cesty I/19 sa navrhuje v zastavanom území obce obojstranne vybudovať pešie chodníky min. šírky 2,0 m,
- cesta III/3325, bude aj v návrhovom období v obci plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2 a bude vyhovovať jej kategória MZ 7,5/50,
- pozdĺž cesty III. triedy sa navrhuje obojstranne zrealizovať chodník pre peších min. voľnej šírky 1,5 m.

Miestne obslužné komunikácie

- okruh miestnej komunikácie v trase: križovatka I/19 – Obecný úrad – MŠ – cintorín - Oľšanka spol s r.o.- kostol, sa navrhuje zaradiť do kategórie obslužných osí miestnych útvarov C1, a pre možnosť obsluhy zastavaného územia verejnou osobnou dopravou (linka SAD) navrhuje sa prestavba cesty v úseku od MŠ na kategóriu MO 7,5/40. V úseku nedostatočného uličného priestoru pri areáli ZŠ sa navrhuje komunikáciu zjednosmerniť,
- v pokračovaní navrhovaného okružného úseku C1 do smeru Sady nad Torysou od cintorína vedie južným smerom spojovacia komunikácia, ktorá nie je vhodná na tranzitnú dopravu obcou Košické Oľšany. Odporúča sa dopravným značením vylúčiť tranzitnú dopravu zastavaným územím obce,
- ostatné miestne komunikácie budú aj v návrhovom období radené do funkčných tried C2 a C3 s prestavbou na min kategóriu MO 6,0/50 – ide v zmysle STN 73 6110 oprava O1 o obojsmerné komunikácie so šírkou jedného jazdného pruhu 2,5 m,

- pozdĺž navrhovanej funkčnej triedy C1 sa navrhuje v celom úseku dobudovať jednostranný chodník pre peších min. šírky 1,5 m,
- v lokalitách novej zástavby rodinných domov sa navrhuje výstavba obslužných komunikácií funkčnej triedy C2, slepo ukončených ulíc C3 v kategórii MO 6,0/50 – v zmysle STN 73 6110 oprava O1,
- v nových lokalitách výstavby je potrebné ponechať uličný priestor min. šírky 10,0m pre vedenie jednostranného chodníka pre peších min. šírky 1,5m, vozovku cesty šírky 5,0m (podľa O1) a jednostranného pásu zelene pre vedenie otvoreného odvodňovacieho rigola a uloženie podzemných inžinierskych sietí,
- v lokalite ponukových plôch pre nezávadnú priemyselnú výrobu, či logistiku, situovanú v severnej polohe obce sa navrhuje budovať komunikácie kategórie MO 7,5/40, pre funkčnú triedu C2, potrebnú pre pohyb nákladnej dopravy, s min jednostrannými chodníkmi pre peších š. 1,5 m.

Parkovacie a odstavné plochy

Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa tab. č.21, kde sú stanovené základné ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného využitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1:2,5 Podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z. je potrebné z navrhovaného počtu parkovacích miest vyčleniť cca 4% pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu.

V centre obce pri kostole a pre potreby domu smútku navrhujeme vybudovať parkovaciu plochu o kapacite: plocha cintorína 10 0000 m² 500 m²/1 státie - 20 státi
cintorín v južnej polohe obce 5 400 m² 500 m²/1 státie -10 státi
kultúrny dom + Obecný úrad – 160 stol.- 4 návšt/1státie
s použitím redukčných koeficientov územnej polohy a del'by dopravnej práce - 25 státi.

Pri návrhu nových objektov občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít, ponukových plôch pre nezávadnú priemyselnú výrobu, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 podľa zmeny Z2, na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

Pre potreby výstavby rodinných domov je potrebné dodržiavať ukazovateľ STN 73 6110/Z2, kde pre každý rodinný dom je potrebné na pozemku investora zalizovať výstavbu dvoch parkovacích či garážových státi.

Pešia doprava

- pozdĺž frekventovanej cesty I/19 sa navrhuje v zastavanom území obce obojstranne zrealizovať peší chodník šírky min. 2,0 m,
- pozdĺž cesty III/3325 so smerom Rozhanovce sa navrhuje obojstranne zrealizovať chodník pre peších k zastávkam SAD
- existujúce a navrhované lokality bývania sa navrhuje prepojiť systémom peších ťahov bezkolízne s prepojením s plochami aktivít, občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu a zastávkami SAD
- lokality ponukových plôch pre rozvoj nezávadnej priemyselnej výroby sa navrhuje bezkolízne prepojiť so zastávkami SAD a s bývaním na južnej strane od cesty I/19,
- v nových lokalitách IBV sa navrhuje pozdĺž obslužných komunikácií zrealizovať min. jednostranne pešie chodníky šírky min. 2,0 m

Cyklistická doprava

Navrhuje sa združiť peší a cyklist. pohyb do spoločného systému. Systém bude vyhovovať aj výhľadovo. Pozdĺž cesty III.tr. sa navrhuje samostatná trasa pre peší a cyklist. pohyb v smere Rozhanovce.

Železničná doprava

Cez územie obce neprechádza železničná trať.

Autobusová doprava

- situovanie existujúcich autobusových zastávok SAD na ceste I/19 je nevyhovujúce, nakoľko pešia dostupnosť z lokalít bývania v južnej polohe obce presahuje vzdialenosť 500 m, čo nie je v súlade s STN 73 6110. Odporúča sa zavedenie linky SAD v jednosmernom pohybe spojov SAD po navrhovanej úprave okruhu miestnej komunikácie funkčnej triedy C1,
- nástupné/výstupné zastávky na okruhu C1 sa navrhuje vybaviť zhromažďovacím priestorom pre cestujúcich. Keďže ide o nízku intenzitu dopravy na okruhu C1, odporúča sa zastavovanie spojov SAD na jazdnom pruhu komunikácie, podmienkou je však zrušenie možnosti parkovania vozidiel na tejto komunikácii.

B.II. Údaje o výstupoch

B.II.1 Ovzdušie

(hlavne zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií)

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplyva plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať činnosť na HD – živočíšna výroba a premávku po cestách, miestnych

komunikáciách. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 5 – 20 µg.m⁻³, priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 700 – 800 mg.m⁻², priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 5 – 20 µg.m⁻³ a priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je 2 000 – > 2 500 mg.m⁻². Ide o hodnoty v strednej až hornej časti stupnice.

V Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany sa uvažuje s HD na reštrukturalizáciu za účelom zníženia ochranného pásma a výhľadovo v jeho časti intenzifikáciu nezávadnými výrobnými funkciami, zberným dvorom a kompostoviskom. Skladovo-chladiarenský areál sa navrhuje obnoviť vrátane linky na spracovanie ovocia.

Areál výrobných služieb Alles sa navrhuje stabilizovať a presmerovať výjazd na cestu I/50. Nenavrhujú sa žiadne nové zdroje znečistenia ovzdušia. Vplyv navrhovanej rýchlostnej cesty R2/R4 s napojením na D1 Budimír – Bidovce, na znečistení ovzdušia môže byť zanedbateľný. Územný plán obce navrhuje rozšírenie distribučnej siete STL plynovodu ako hlavného energetického média na zásobovanie obyvateľov teplom, kombinovanej s možným využitím elektrickej energie na vykurovanie.

Tieto navrhované činnosti majú pozitívnym nepriamym vplyvom strategického dokumentu na zachovanie čistoty ovzdušia v obci.

B.II.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

(celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania, recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Odpadové vody dažďové z územia obce, zo striech, dvorov, komunikácii a príslušného terénu odtekajú priekopami a jarkami do miestneho potoka. Odpadové vody z domácnosti – splašky sú akumulované v prídromových žumpách, kde vyhnívajú a po čase ich vyváža špeciálna služba VVS, závod Košice. Výsledky sčítania ukazujú, že v roku 2001 žumpu v obci nemalo 53 trvale obývaných domov a v roku 2011 ich stále nemalo 53 domov.

V Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany sa navrhuje:

Bilancia odpadových vôd k roku 2030

Územný plán navrhuje vývoj počtu obyvateľstva z 1211 na 1460, teda nárast o 249 obyvateľov k roku 2030. Celkové množstvo splaškových odpadových vôd v r. 2030 vypočítané podľa STN 75 6101.

Potreba vody .:

Priemerný denný prietok splaškových vôd: $Q_p = Q_{24} = 1,9 \text{ l/s}$

Najväčší prietok splaškových vôd: $Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 3,0 \times 1,9 = 5,7 \text{ l/s}$

Najmenší prietok splaškových vôd: $Q_{h \min} = k_{h \min} \times Q_{24} = 0,6 \times 1,9 = 1,14 \text{ l/s}$.

Vypočítaný rozsah odpadových vôd obsahuje aj splašky z OV.

ÚPN-O navrhuje celoobecnú splaškovú kanalizáciu gravitačnú, ktorá bude zaústená výtlačným potrubím do kanalizačného systému v Rozhanovciach a jeho ČOV. Za tým účelom bude ČOV rozšírená o 1 500 EO.

B.II.3 Odpady

(celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi)

Produkcia odpadov je evidovaná v bývaní, službách a výrobnej sfére. Komunálny odpad je separovaný (sklo, papier, textil, plasty) a neseparovaný ukladaný do kuka nádob. Tento je dvakrát mesačne odvázaný zmluvne dohodnutým partnerom na skládku v Jasove. Odvoz bielej a čiernej techniky a problémových (nebezpečných) zložiek odpadu zabezpečuje firma: H+EKO s.r.o., v intervale dvakrát ročne. Kompostovanie obec nezabezpečuje, ale vhodným miestom je využitie silážnych jám v bývalom HD. Produkcia odpadov vznikajúca výkonom predmetu podnikania je čiastočne recyklovaná. Odvoz je odovzdávaný osobe oprávnenej nakladať s odpadmi. Obec vyprodukovala v roku 2012 158,31 t/rok zmesového komunálneho odpadu, 3,73 t/rok papiera, 8,01 t/rok skla a 3,09 t/rok plastov.

V Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany navrhuje:

- v priestore HD zberný dvor pre TKO a kompostovisko - separácia biologicky rozložiteľného odpadu. Vytvorením územnotechnických podmienok pre koordinovaný spôsob zneškodňovania triedeného odpadu a biologicky rozložiteľného zeleného odpadu má pozitívny nepriamy vplyv na kvalitu životného prostredia obce,
- nakladanie s odpadom sa bude riadiť podľa Programom odpadového hospodárstva obce a okresu Košice – okolie.

B.II.4 Hluk a vibrácie

(zdroje, intenzita)

Primárnym producentom hluku je automobilová doprava. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. je prekročená v SV časti zastavaného územia obce. Líniovým zdrojom hluku, ktorý v súčasnosti

negatívne vplyva na okolitú krajinu a obytné územie sú dopravné koridory cesty I. triedy č. I/19 (E50, E58) Košice – Vyšné Nemecké a cesty III. triedy Košické Olšany – Rozhanovce a Košické Olšany – Byster.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa nenavrhujú rozvojové zámery, ktoré by mali vplyv na zhoršenie hlukových pomerov v obytnom území obce.

- V projektovom riešení „Rýchlostnej cesty R2“ – DUR/2013 sú zohľadnené technické opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov hluku z premávky na rýchlostnej ceste. Realizáciou diaľnice D1 a peážou rýchlostných ciest R2/R4 sa oddiali dopravná záťaž od obce.
- Pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A). Je predpoklad, že táto hladina hluku bude v roku 2030 dosiahnutá vo vzdialenosti 191,5 m od osi cesty I/19 a 61,3m od osi cesty III. triedy. Z výpočtu vyplýva, že v súčasnosti je obytná zástavba pozdĺž cesty I/19 a III/3325 v pásme s prekročenou najvyššou prípustnou hodnotou hluku od automobilovej dopravy a v tomto pásme nie sú navrhované nové objekty na bývanie alebo iné objekty, ktoré by boli obťažované nadmerným hlukom.
- Územný plán obce návrhom funkčných tried a kategórií miestnych komunikácií vytvára územnotechnické podmienky na elimináciu hluku, spôsobovaného nekvalitným povrchom vozoviek miestnych komunikácií.

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

(tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (ŠGÚDŠ) sú na území obce Košické Olšany namerané hodnoty stredného až nízkeho radónového rizika.

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sú rešpektované územia s nízkym až stredným radónovým rizikom.

B.II.6 Doplnujúce údaje

(napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V Návrhu ÚPN-O Košické Olšany sa podstatné zásahy do krajiny na území obce nenavrhujú, avšak trasa navrhovanej rýchlostnej cesty R2/R4 a diaľnica D1 prinesú významnú vizuálnu zmenu vnímania krajiny v severovýchodnej časti krajinného prostredia obce.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie pre spracovanie Návrhu Územného plánu obce Košické Olšany sa vymedzuje v rozsahu celého administratívneho územia obce, tj. obidvoch k.ú obce –Vyšný Olčvár a Nižný Olčvár.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

C.II.1 Horninové prostredie

(inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, seizmicita,)

Obec Košické Olšany leží 9 km od Košíc v údolí Torusy na okraji jej bezmenného ľavostranného prítoku v nadmorskej výške 440 – 515 m.

Geomorfológia, geológia a hydrogeologické pomery

Riešené územie po geomorfologickej stránke spadá v rámci subprovincie vnútorné Západné Karpaty, do oblasti Lučensko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Košická kotlina, časť Toryskaá pahorkatina. Z geomorfologického hľadiska predstavuje časť územia v údolí Torusy reliéf rovín a nív, naň na oboch stranách nivy nadväzuje reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z hľadiska morfologicko-morfometrického členenia predstavuje časť územia v údolí Torusy nerozčlenenú rovinu, na ňu nadväzuje na ľavom brehu Torusy mierne členitá pahorkatina a silne členitá pahorkatina, na pravom brehu priamo silne členitá pahorkatina. Na pravej strane údolia Torusy sa lokálne vyskytujú riečne terasy stredné, vo zvyšnej časti územia je niva Torusy ohraničená voči okolitej krajine morfologicky výrazné stráne. V území sú početné zosuny.

Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 440 m v nive Torusy na jej sútoku s Novoveským potokom na hranici južného okraja katastra, najvyšší dosahuje výšku 346,2 m n. m. na JV okraji katastra.

Geologický podklad je tvorený horninami neogénu, z ktorých sa v území uplatňujú sivé vápnnité íly až ílovce, piesky až pieskovce, zlepenec, kyslé tufy. Najvrchnejšie kvartérne útvary v území tvoria v nive Torusy fluvialne sedimenty.

Z pôd sa v katastri vyskytujú v údolí Torysy fluvizeme kultizemné karbonátové, z karbonátových aluviálnych sedimentov, vo vyšších častiach územia pseudogleje nasýtené z polygenetických hĺn a okrajovo aj podzoly modálne, zo zvetralín kremencov a z terciérnych sedimentov s výrazným zastúpením kremenného skeletu.

Hydrologickú kostru riešeného územia tvorí rieka Torysa, vodohospodársky významný tok, ktorý je súčasťou hlavného povodia rieky Hornád, do ktorého ústi pri obci Ždaňa. Na severnom rozhraní katastrálnych území obcí Rozhanovec a Košické Oľšany v hydrologickom poradí č. 4-12-04-150 preteká drobný vodný tok Oľšanský potok. Intravilánom obce preteká drobný vodný tok č. 039 – Orechový potok s prítokom v hydrologickom poradí č.4-32-04-152. Potok vzniká pred juhovýchodným svahom, preteká prístupnými priekopami pozdĺž ulíc do Torysy.

Podľa hydrogeologického rájnovania ležia podzemné vody posudzovaného územia v regióne NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny s prevažne medzizrnovou priepustnosťou, budovanom horninami kvartéru a neogénu. V území sú využiteľné zásoby podzemnej vody 2,0 – 4,99 l.s-1.km-2 v nive Torysy a 0,2 – 0,49 l.s-1.km-2 vo zvyšnej časti územia.

Radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (ŠGÚDŠ) sú na území obce Košické Oľšany namerané hodnoty stredného až nízkeho radónového rizika.

Ložiská nerastných surovín

Na území obce Košické Oľšany sa nenachádza ložisko ani dobývací priestor nerastných surovín.

Na území obce sú evidované nasledovné prieskumné územia:

- P5/15 "Boliarov – hydrogeologický prieskum geotermálnych vôd „ určené pre držiteľa VEGAPE, s.r.o. Košice, s platnosťou do 24.03.2015,
- P27/08 "Košická kotlina - geotermálna energia" určené pre držiteľa prieskumného územia GEOTERM KOŠICE, a. s., Košice, s platnosťou do 12.05.2016.

C.II.2 Klimatické pomery

(zrážky- napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh, teplota -napr. priemerná ročná a časový priebeh, veternosť -napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

Z klimatického hľadiska sa územie katastra nachádza v teplej klimatickej oblasti (T) – priemerne 50 a viac letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C). Okrsok T5 - teplý, mierne suchý, s chladnou zimou (január ≥ -3 °C, LD nad 50, Končekov index zavlaženia Iz 0 až -20) a okrsok T7 - teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou (január ≥ -3 °C, LD nad 50, Končekov index zavlaženia Iz 0 až 60).

Z hľadiska veternosti je smer prevládajúcich vetrov severo-južný.

C.II.3 Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplýva plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať činnosť na HD – živočíšna výroba a premávku po cestách, miestnych komunikáciách a výhľadovo po diaľnici a peáži rýchlostných ciest. Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS) boli za rok 2014 v okrese Košice – okolie priemerné ročné koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok (TZL) – 98,442 t, oxidov síry ako SO₂ – 47,282 t, oxidov dusíka ako NO₂ – 628,839 t a oxidu uhľového CO – 187,804 t.

C.II.4 Vodné pomery

(povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd)

Vodné toky a plochy

Osou územia je rieka Torysa, ktorá je ľavostranným prítokom rieky Hornád mimo územia obce. V území priberá tri ľavostranné prítoky. Okrem bezmenných je to Oľšiansky potok, tvoriaci severnú hranicu katastra, s vodnou nádržou Oľšany. Z pravej strany priberá Košariský potok. Intravilánom obce preteká Orechový potok.

Vodohospodársky chránené územia

Rieka Torysa patrí medzi vodohospodársky významné vodné toky a zároveň patrí medzi vodárenské vodné toky. Na území obce sa nenachádzajú žiadne zdroje pitnej vody, ktoré majú vymedzené PHO vodných zdrojov. Do územia obce Košické Oľšany nezasahuje žiadna CHVO.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových a podzemných vôd vyplýva z charakteru prostredia.

Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd v rámci riešeného územia sú najmä komunálne odpadové vody, skládky odpadov a poľnohospodárska činnosť.

Kvalita povrchových vôd

V rámci ÚPN VÚC Košického samosprávneho kraja je rieka Torysa evidovaná ako veľmi silne znečistený tok. V Košických Oľšanoch je monitorovacia stanica vodného toku Torysa v rieč. km 13,00. V sledovanom úseku, podľa výsledkov hodnotenia za rok 2013 (SHMÚ), kvalita vody vyhovuje požiadavkám stanoveným Nariadením vlády SR č.269/2010 Z.z.. Ostatné toky v riešenom území nie sú monitorované z hľadiska kvality povrchových vôd.

Kvalita podzemných vôd

Úroveň znečistenia podzemných vôd je v území stredná a vysoká, na JZ okraji až veľmi vysoká. Len na V okraji je nízka. Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je vo väčšej časti územia nízky (0,0 Cd), na JZ okraji 0,0 – 0,5 Cd. Podľa hydrogeologického rájónovania ležia podzemné vody posudzovaného územia v regióne NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny s prevažne medzizrnovou priepustnosťou, budovanom horninami kvartéru a neogénu. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Predmetné územie budujú ílovce, v nive Torysy štrky a piesky. Prietoknosť a hydrogeologická produktivita je nízka ($T < 1.10^{-4}$) v údolí Torysy až vysoká ($T = 1.10^{-3} - 1.10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) vo východnej časti územia. Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5 m hlboko. V území sú využiteľné zásoby podzemnej vody 2,0 – 4,99 l.s-1.km-2 v nive Torysy a 0,2 – 0,49 l.s-1.km-2 vo zvyšnej časti územia.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. poľnohospodársky využívané oblasti, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sa teda vzťahujú na oblasti ohrozené poľnohospodárskou činnosťou. Obec Košické Oľšany je v zozname zraniteľných oblastí.

C.II.5 Pôdne pomery

(kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd)

Z pôdných typov v k. ú. obce prevládajú pôdy dominantné fluvizeme typické karbonátové. Ďalším prevládajúcim pôdnym typom nachádzajúcim sa vo východnej a západnej časti k.ú. sú pôdy dominantné pseudogleje nasýtené. Pôdy sú piesčito-hlinité v západnej až hlinité vo východnej časti územia, prevažne neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %). Vhodné sú na pestovanie obilnín a krmovín (prevažne orné pôdy), menej vhodné sú na trvalé trávne porasty, vyžadujúce si čiastočné hnojenie. Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je v nive Torysy vysoký (> 2,3 %), vo zvyšnej časti územia stredný (1,8 – 2,3 %), len okrajovo nízky (< 1,8 %).

Pôdna reakcia je v nive Torysy neutrálna (pH 6,5 – 7,3), smerom od údolia slabo (pH 6,0 – 6,5) až stredne kyslá (pH 5,5 – 6,0), okrajovo až silno kyslá (pH 5,0 – 5,5).

Podľa skupín BPEJ sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ).

Podľa nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z. sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považujú pôdy s kódom BPEJ: Nižný Olčvár 0411002, 0415005, 0550202,

Vyšný Olčvár 0411002, 0412003, 0415005, 0511002, 0529202, 0550205.

Náchylnosť na eróziu a zosuvy

Erózia pôdy je odnos pôdnej hmoty a z toho vyplývajúce zníženie hrúbky povrchových vrstiev pôdy najmä účinkom vody a vetra. K poškodeniu pôdy eróziou dochádza vtedy, keď množstvo a kvalita odnášaných vrstiev pôdy nie sú rovnocenne nahrádzané novo vznikajúcou pôdnou hmotou vytváranou prebiehajúcim pôdotvorným procesom.

Vodná erózia spôsobuje odnos povrchových vrstiev pôdy vodou stekajúcou po povrchu svahu. Základnými faktormi sú sklon reliéfu, dĺžka svahu, erózna účinnosť dažďa, vlastnosti pôd a ochranný účinok vegetačného krytu. Na vzniku erózie sa podieľa niekoľko faktorov:

- zrážky a z nich vznikajúci povrchový odtok,
- geologické a pedologické pomery,
- morfológia územia,
- vegetačný kryt pôdy,
- spôsob využívania pôdy.

Často nepriaznivý vodný a vzdušný režim má vplyv na potenciálne a degradačné procesy. Prebiehajú tu potenciálne a degradačné procesy vplyvom čiastočnej erózie, čiastočne glejové procesy a utláčanie pôd.

Evidované zosuvy – zóny aktívneho a potenciálneho geologického zosuvu zasahujú do východnej časti katastrálneho územia, stabilizované svahové deformácie sú evidované v západnej časti k.ú. V žiadnej z nich nie je zástavba navrhovaná. Evidované zosuvné územia sú vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu

podľa §12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii

Kontaminácia pôdy

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojivá s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapidného zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

Podľa VÚPOP reg. Pracovisko Banská Bystrica je pôda zaradená do kat. pôd A, t.j. nekontaminovaná pôda (obsah všetkých hodnotených rizikových látok je pod limitom). Nároky na ochranu a zlepšenie pôd sú v optimálnej štruktúre osevu, racionálne hnojenie, prípadne i vápnenie.

C.II.6 Fauna, flóra

(kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov)

Fytogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry a fauny

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) patrí katastrálne územie obce do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenské rudohorie.

V severovýchodnej časti katastra sa nachádzajú lesné porasty. Na viacerých miestach nadväzujú rozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Charakter lesa majú lokálne aj početné porasty drevín na stržiach a tokoch. Lesné porasty sú prevažne dubové s dubom letným (*Quercus robur*), dubom žltkastým (*Quercus dalechampii*) a dubovo-hrabové, lokálne s primiešanými ihličnanmi (borovica sosna, smrekovec), ktoré sú do porastov zavádzané umelo, relatívne značný podiel zaberajú súvislé porasty jelše s prímiesou ďalších vlhkomilných drevín v nivách tokov.

Nelesná drevinová vegetácia (NDV) je v poľnohospodárskej krajine rozdelená rovnomerne. Zastúpenie je výraznejšie v poľnohospodárskej krajine vo východnej časti katastra, najmä okolo vodných tokov a na antropogénnych líniiach, okolo poľných ciest a pod. Je však zastúpená v celom území. Pomerne časté sú v krajine katastra kríže a božie muky s dvojicami alebo štvoricami starých líp. Celkovo možno konštatovať, že poľnohospodárska krajina je z hľadiska rozšírenia NDV v pomerne priaznivom stave. NDV predstavuje najmä líniiovú až skupinovú zeleň okolo úvozov, ciest a potokov. Z hľadiska drevinového zloženia dominujú listnaté dreviny ako breza (*Betula pendula*), dub letný (*Quercus robur*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vŕba rakytová (*Salix caprea*), hrab (*Carpinus betulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), menej javor poľný (*Acer campestre*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor mliečny (*Acer platanoides*), obmedzene sa vyskytuje aj borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a smrek (*Picea abies*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vŕbou krehkou (*Salix fragilis*), purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*Alnus incana*) a čremchou (*Padus avium*). Lokálne sa vyskytuje nepôvodný invázny agát biely (*Robinia pseudoacacia*), okolo časti tokov rastú nepôvodné klony šľachtených euroamerických topoľov.

Trvalé trávne porasty sú zastúpené v menšej miere, sú prevažne polointenzívne, z malej časti prirodzené, väčšia časť je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, časť degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania buď zarastaním krovínami a drevinami alebo ruderálnymi spoločenstvami a spoločenstvami inváznych rastlín. Na plochách strmších strání, úvozov, strží alebo zamokrených plôch v alúviách sú fragmenty hodnotnejšej xerotermnej alebo močiarnnej vegetácie, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia. Na veľkej časti TTP sú založené sady a plantáže ovocných drevín.

Oráčiny zaberajú veľkú časť poľnohospodárskej plochy katastra, sú prevažne veľkoblukové, sústredené v západnej časti územia v údolí Torysy.

Živočíšstvo lúk a pasienkov predstavuje celá škála druhov, ktorá je výsledkom zmiešania viacerých typov spoločenstiev. Súvisí to s faktom, že samotný typ prostredia ako taký nie je ideálny a je v ňom zakomponovaných viacero prechodných typov biotopov. Ako potravinová základňa sú lúky a pasienky využívané hlavne poľnou zverou. Srnec hôrny, jeleň karpatský, zajac poľný, ktoré patria k bežným druhom tohto typu prostredia, aj keď úkrytové miesta sú často v inom type biotopu.

Živočíšstvo lesov. Lesné komplexy významne vylepšujú ekologický koeficient krajiny a ekologicky stabilizujú územie. Sú významnou zložkou štruktúry krajiny, ktorá priaznivo ovplyvňuje druhovú diverzitu živočíšnych spoločenstiev. Pre výskyt druhov vytvárajú areálové hniezdne možnosti (myšiak lesný, jastrab lesný, sokol lastovičiar, úkrytové možnosti (srnec hôrny, jeleň európsky, sviňa divá) a ďalšie.

C.II.7 Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Celé územie obce sa rozprestiera v JV časti Košickej kotliny, zväčša v jej údolí, čiastočne aj na prilahlej pahorkatine. Najnižší bod územia má nadmorskú výšku 440 m v nive Torysy na jej sútoku s Novoveským

potokom na hranici južného okraja katastra, najvyšší dosahuje výšku 346,2 m n. m. na JV okraji katastra. Časť územia v údolí Torysy predstavuje rovinu, na ňu nadväzuje na ľavom brehu Torysy mierne až silne členitá pahorkatina, na pravom brehu priamo silne členitá pahorkatina. V území sú početné zosuny. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 866,89 ha.

Kompaktné lesné porasty sa v území nachádzajú prevažne v severovýchodnej časti územia. Na súvislé lesné porasty na viacerých miestach nadväzujú rozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Lesné pozemky zaberajú 103,56 ha, čo predstavuje 11,95 % z celkovej rozlohy k. ú. obce. Svojím zložením a štruktúrou lesné porasty zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii. Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a zvyšok tvoria lesy ochranné.

Plochy ornej pôdy zaberajú 53,38 % z celkovej výmery k.ú. Majú dominantné zastúpenie. Rozprestierajú sa prevažne v západnej a severovýchodnej časti k.ú. Orná pôda je bez sprievodnej zelene okrem pobrežných porastov pozdĺž miestnych potokov a zelene remízok tvorenej krovitými porastmi v roklinách.

Trvalé trávne porasty zaberajú v k.ú. 7,8 % plochy. Nachádzajú sa predovšetkým na pôdach s nižšou úrodnosťou na svahovitých terénoch.

Vodné plochy a toky zaberajú v k.ú. 2,34 % plochy. Predstavujú plochy korýt Torysy, Olšianskeho, Košariského a Orechového potoka a rybníka pri záhradkárskej lokalite, s ich inundačným územím, ktoré je porastené brehovou vegetáciou poskytujúce prirodzené podmienky pre vodnú faunu a vlhkomilné rastlinné spoločenstva.

Sídlna vegetácia je tvorená predovšetkým hospodárskou zeleňou v záhradách pri RD, kultivovanými druhmi ovocných drevín a obytnou zeleňou na obytných plochách pozostávajúcou z kultivovaných druhov okrasných drevín. Verejná zeleň je tvorená zeleňou pohrebiska, zeleňou pri rím. kat. a neudržiavanou zeleňou uličných priestorov.

Zastavané plochy nachádzajú sa v zastavanom území sídla. Tvoria kompaktné územie s podielom 7,47 % z plochy k.ú. Sú tvorené stavebnými objektmi, nadvoriami, komunikačnými plochami a objektmi technickej vybavenosti.

Antropogénne prvky v krajine:

Severnou časťou k.ú. v smere V-Z prechádza cesta I./19 a severným smerom sa na ňu napája cesta III. triedy. Uvedené komunikačné trasy vzhľadom na svoju intenzitu dopravy predstavujú výraznú hlukovú bariéru. Územím prechádzajú viaceré vzdušné vedenie VN 22 kV.

V rámci celoslovenskej klasifikácie ekologickej stability katastrálnych území (Atlas krajiny, 2002), vyjadrenej relatívnym pomerom prvkov súčasnej krajinnnej štruktúry, predstavuje územie katastra priestor ekologickejšie stredne stabilný až nestabilný. Tento stupeň ekologickej stability je dôsledkom pomerne vysokej miery obrábanej poľnohospodárskej pôdy. Z poľnohospodárskej pôdy pripadá 59,44 % na ornú pôdu. Hony sú prívlečné, prevažuje veľké plochy monokultúr, absentuje rozptýlená zeleň.

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

(napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Územia ochrany prírody a krajiny

Celé územie leží v 1. st. ochrany podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V posudzovanom území sa v súčasnej dobe nenachádzajú plochy alebo objekty, chránené v zmysle uvedeného zákona. Z hľadiska územnej ochrany prírody do územia nezasahuje žiadne chránené územie národného alebo európskeho významu. Časť hranice katastra je hranicou Chráneného vtáčieho územia SKCHVU009 Košická kotlina, ležiaceho mimo územia katastra.

Územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územie Košická kotlina (SKCHVU009) - rozloha 17 354,31ha

CHVÚ bolo vyhlásené vyhl. MŽP SR č. 22/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.2.2008 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, d'atľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania

Z biotopov národného a európskeho významu sa v katastri obce Košické Olšany vyskytujú nasledovné:

Kód SK	Názov biotopu	Kód NATURA
Vo6	Mezo- až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou	
Tr7	Mezofilné lemy	
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430

Br7	Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek	6430
Br8	Bylinné brehové porasty tečúcich vôd	
Kr7	Trnkové a lieskové kroviny	
Kr8	Vřbové kroviny stojatých vôd	
Tr1	Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápňitom substráte	6210
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	
Lk5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúčach	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Lk10	Vegetácia vysokých ostríc	
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Ls1.2	Dubovo-brestovo-jaseňovénížinné lužné lesy	
Ls1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	91E0*
Ls2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské	

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu. Kód SK je totožný s kódmi biotopov v aktuálnom vydaní interpretačného manuálu Katalóg biotopov Slovenska. Kód NATURA pre biotopy európskeho významu je totožný s kódmi pre súvislú európsku sústavu chránených území. Prioritné biotopy sú označené *.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky:

1. Rieka Torysa s prítokmi. Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Prítoky sú zväčša krátke, stekajúce len v rámci údolia rieky, mimo obce prirodzene tečúce, najmä v horných častiach s plošnými prameniskami. Okrem bezmenných potokov je to segmentu zahrnutá časť Košariského potoka. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr8, Lk5, Lk6, Pr2, Ls1.2, Ls1.3.

2. Vyše mosta – Majer. Polointenzívne lúky a pasienky na úzkom výraznom hrebeni s vysokým podielom zárastu krovín a náletových drevín v južnej časti plochy, spolu s príslušnými lesnými okrajmi a lemami, ktoré presahujú hranicu katastra. Podstatná časť lokality bude zničená pri výstavbe trasy R4. Biotopy Tr7, Kr7, Tr1, Lk1, Ls2.1.

3. Lúka. Polointenzívny, zanedbaný pasienok v nive Torysy. Biotopy Kr7, Lk1.

4. Olšiansky potok. Prirodzene tečúci, bohato meandrujúci podhorský tok s dobre vyvinutými brehovými porastmi, ktoré najmä mimo príľahlej záhradárskej osady prechádzajú lokálne až do formácií charakteru lužného lesa. Súčasťou lokality je umelá vodná nádrž, ktorá je okrem obohatenia priestoru novými biotopmi aj významným refúgiom vodných a na vodu viazaných živočíchov, najmä obojživelníkov. Biotopy Vo6, Kr8, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3.

5. Červorky. Rozsiahly komplex poloprirodzených trávobylinných spoločenstiev s rôznym stupňom obhospodarovania, v mozaike s lesnými spoločenstvami a rôznorodými mimolesnými drevinovými porastmi, z ktorých časť má tiež charakter lesného porastu. V trávobylinných spoločenstvách prevažujú teplo a suchomilné druhy. Biotopy Tr7, Kr7, Tr1, Lk1, Lk3, Ls2.1.

6. Olšiansky les. Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, lokálne s vtrúsenými ihličnatými drevinami. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.

7. Kapitulský les. Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, lokálne s vtrúsenými ihličnatými drevinami. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.

V k.ú. obce sa nachádzajú mokrade lokálneho významu:

- Olčvár, k.ú. Košické Olšany, 16 000 m²
- Košické Olšany – rybník v zahr. osade, k.ú. Košické Olšany, 10 000 m²

Sú to mokrade s miestnym hydrologickým významom ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade, lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne.

Významné krajinné prvky - ekologicky významné segmenty

➤ **KP Rieka Torysa – k. ú. všetky obce od hranice okresu až po sútok do Hornádu , rozloha 237,80 ha (76SG)**

Úsek toku rieky Torysy s prevažne zachovalými pôvodnými brehovými podrastami, zvyškami mŕtvych ramien a lúk, predstavuje prírodný prvok značnej krajinárskej hodnoty uplatňujúci sa v poľnohospodársky využívanom území Košickej kotliny. Prirodzený charakter má i potok Balky. Brehové porasty Torysy i zvyškov jej mŕtvych ramien sú tvorené prevažne podrastami krovitých vřb podzväzu Ulmenion, v ktorom dominujú vřba trojtyčinková (*Salix triandra*), vřba purpurová (*Salix purpurea*), vřba biela (*Salix alba*) a vřba

košíkarska (*Salix viminalis*) s jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*).

➤ **KP Olšanský potok s vodnou nádržou – lesný komplex Osláše – k. ú. Rozhanovce, Košické Olšany, Olšovany, Košická Polianka, Sady nad Torysou, rozloha 1099,96 ha (83SG)**

Územie zahŕňa Olšiansky potok s prítokmi, vodnou nádržou, príľahlou stromovou a krovinnou vegetáciou. Potok meandrujúci odlesneným poľnohospodársky využívaným územím sprevádzajú brehové porasty prevažne jelše lipkavej (*Alnus glutinosa*) a spoločenstvo vrb podzväzu *Ulmenion* s vtrúseným dubom, osikou, lieskou obyčajnou, miestami s nevhodne osadenými topoľmi. V hornej časti potoka je malá vodná nádrž s brehovou vegetáciou. Lesný komplex Osláše zaberá vrcholové partie a svahy medzi kótami Orechový les a Margita. V drevinnej skladbe sa uplatňuje najmä dub, hrab, vo vrcholovej partiách a na severných svahoch i buk. V lesnom komplexe pramení niekoľko menších potokov.

Územný systém ekologickej stability

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR sa v území nenachádzajú žiadne plošné prvky. Podľa Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET predstavujú lesné porasty na južnom okraji katastra územie rozvoja prírodných prvkov s funkciou štruktúrneho prvku ekologickeho koridoru, z ktorého východným okrajom územia prebieha terestrický ekologickeý koridor národného významu.

Rieka Torysa predstavuje hydrický ekologickeý koridor národného významu. Údolím Torysy prebiehajú aj ekologickeý koridory európskeho významu – paneurópska migračná cesta vtákov a koridor so smerom prenikania pontických a submediteránnych prvkov flóry a fauny. Regionálny ÚSES spresňuje priebeh regionálnych biokoridorov v nive Torysy a na východnom okraji územia (zhruba totožným s terestrickým EK v zmysle ECONET) a vyčleňuje biocentrá regionálneho významu okrajovo zasahujúce do územia katastra BRV/8 Orechový les, predstavujúce lesný komplex s roztrúsenými lúčnymi plochami, z ktorého pramenia viaceré potoky a BRV/15 Viničná – Košická hora, predstavujúce refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny – dubovohrabové lesy prevažne výmladkového pôvodu, v južnej časti územia dubohrabiny sukcesne vyspelé.

Chránené vodné zdroje

Cez riešene územie pretekajú tieto vodné toky:

- vodný tok Torysa, ktorý patrí medzi vodohospodársky významné vodné toky a zároveň patrí medzi vodárenské vodné toky.
- drobné vodné toky: Olšiansky potok, tvoriaci severnú hranicu katastra, s vodnou nádržou Olšany. Z pravej strany priberá Košarický potok. Intravilánom obce preteká drobný vodný tok – Orechový potok.

Ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Na území obce sa nachádzajú tieto ochranné a bezpečnostné pásma obmedzujúce a regulujúce územný rozvoj:

- cesta I./19 - v extraviláne 50 m od osi komunikácie
- cesta III. triedy – v extraviláne 20 m od osi komunikácie
- vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, 10 m na každú stranu od krajného vodiča.
- bezpečnostné pásmo VTL plynovodu pri menovitej svetlosti do 500 mm s tlakom nad 4 MPa 150 m na každú stranu od osi plynovodu.
- vodohospodársky významný vodný tok 10 m od brehovej čiary.
- drobný vodný tok 5 m od brehovej čiary.
- obmedzenia výstavby v inundačnom území (zákon č. 7/2010 Z.z.),
- cintorín 50 m od oplotenia.
- poľnohospod. dvor – 200 m od objektov živočíšnej výroby
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu,
- v k.ú. obce sa nachádzajú svahové deformačné územia –aktívne, stabilizované a potenciálne
- letisko Košice – OP sú stanovené rozhodnutím Leteckého Úradu SR zn. 313-477-OP/2001-2116 z r. 2001. Z vyhlásených OP vyplývajú nasledovné obmedzenia:
 - Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené ochranným pásmom kužeľovej plochy (sklon 4% -1:25) s výškovým obmedzením 340 – 465 m n.m. B.p.v. Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho súhlasu LÚ SR.
 - Časť terénu k.ú. už v súčasnosti presahuje výšky stanovené OP kužeľovej plochy, tzn. Tvorí leteckú prekážku. LÚ stanovuje v týchto lokalitách nasledovné výškové obmedzenia - limitujúca výška objektov, zariadení a použitia stav. mechanizmov 12 m nad úrovňou terénu.
- V ochranných pásmach letiska a leteckých pozemných zariadení letiska Košice ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
 - o ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzeniami vyššie popísanými ochrannými pásmami letiska,

- stavby, alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby, alebo zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných, alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 100 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovania elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

C.II.9 Obyvateľstvo – demografické údaje, aktivity, infraštruktúra

(napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zamestnanosť, aktivity -poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch, infraštruktúra -doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

C.II.9.1 Obyvateľstvo

Demografické údaje

K 31.12.2012 žilo v obci Košické Oľšany 1221 obyvateľov, čo predstavuje 1,01 % z celkového počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. Ženy tvorili 51,19 % obyvateľov obce. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 866,89 ha, priemerná hustota osídlenia 140 obyv. na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2012

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2012
Počet obyvateľov	884	967	895	1119	1221
Prírastok obyvateľov	+ 83	- 72	+ 224	+ 102	
Index rastu	109,39	92,55	125,03	109,12	
Ø ročný prírastok	+ 0,93 %	- 0,68 %	+ 2,50 %	+ 0,83 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2003 - 2012

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2008	1197	266	731	200	133,00
%	100,00	22,22	61,07	16,71	
2012	1221	265	823	133	199,25
%	100,00	21,70	67,40	10,89	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Košické Oľšany môžeme konštatovať, že dochádza k omladzovaniu populácie. Podiel detskej zložky je výrazne nad poproduktívnou zložkou populácie. Index vitality sa počas celého sledovaného obdobia pohyboval nad hodnotou 120 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi stabilizovaný až stabilizovaný rastúci typ populácie (v roku 2012).

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

rok	2012	2015	2020	2025	2030
Košické Oľšany	1221	1258	1320	1386	1455

Ekonomická aktivita

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 1211 obyvateľov obce tvorilo 524 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 43,27 % z celkového počtu obyvateľov (okres Košice - okolie 46,99 %). Z toho bolo 241 žien a 283 mužov. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 146 osôb, z toho 76 mužov. Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane (povinné sociálne zabezpečenie) 52, v maloobchode (okrem motorových vozidiel a motocyklov) 35, v oblasti vzdelávania 33, v odvetví pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace 26, zdravotníctvo 25, nasledovalo odvetvie veľkoobchodu a maloobchodu, výroba a spracovanie kovov. Za prácou mimo obec odchádzalo 366 pracujúcich. Najväčší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzajúcich do zamestnania bol v oblasti verejnej správy a veľkoobchodu a maloobchodu.

C.II.9.2 Hospodárske aktivity

Nerastné suroviny

Na území obce Košické Oľšany sa nenachádza ložisko ani dobývací priestor nerastných surovín.

Na území obce sú evidované nasledovné prieskumné územia:

- P5/15 "Boliarov – hydrogeologický prieskum geotermálnych vôd „ určené pre držiteľa VEGAPE, s.r.o. Košice, s platnosťou do 24.03.2015,
- P27/08 "Košická kotlina - geotermálna energia" určené pre držiteľa prieskumného územia GEOTERM KOŠICE, a. s., Košice, s platnosťou do 12.05.2016.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Na území obce hospodári poľnohospodárske družstvo Oľšanka, s. s r.o. V súčasnosti obhospodaruje 2 285 ha poľnohospodárskej pôdy, nachádzajúcej sa v katastrálnom území 10-tich obcí. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti je rastlinná a živočíšna výroba a predaj nespracovaných poľnohospodárskych produktov. V živočíšnej výrobe sa spoločnosť venuje chovu HD bez trhovej produkcie mlieka a chovu oviec mliekovej a mäsovej úžitkovosti. Chov oviec je zameraný na produkciu jahňacieho mäsa, ovčieho hrudkového syra a ovčej vlny.

Južne od obce sa nachádza klimatizovaný sklad ovocia s ULO atmosférou (možnosť dlhodobého skladovania v riadenej atmosfére) s kapacitou 2 200 t, ktorý bol postavený v 80-tych rokoch a jeho rekonštrukcia prebehla v roku 2001. V súčasnosti patrí firme Galafruit s.r.o., no neprevádzkuje ho. Súčasťou areálu je ovocný sad.

Lesy v k.ú. obce patria pod lesný celok LHC Slanec, Ruskov s vlastníkymi podielmi: Pozemkové spoločenstvo Košické Oľšany (23,86 ha), Rímsko-katolícka cirkev Košické Oľšany (78,16 ha) a Želiarske spoločenstvo Košické Oľšany (12,66 ha).

Výroba

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. Sú tu rozvinuté remeselné živnosti a výrobné služby. Firma Alles a.s., Soblahovská 2050, Trenčín je zameraná na opravu vojenskej techniky pre MNO.. Obyvatelia dochádzajú za prácou v priemysle do Košíc.

Občianske vybavenie a služby

V obci sa nachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti. V rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, sociálne zariadenia) sú v obci zastúpené zariadenia školstva a kultúry.

V obci je materská škola s celodennou prevádzkou. MŠ je jednotriedna, ktorú navštevuje v súčasnosti cca 12 deti predškolského veku a zamestnáva 2 pedagogických a 2 nepedagogických pracovníkov. Budovu MŠ tvorí prízemný samostatný objekt (rodinný dom) vo vyhovujúcom technickom stave.

Základná škola je neplno organizovaná (ročníky 1. až 4.), zriaďovateľom je obec Košické Oľšany. Má tri triedy s počtom 38 žiakov (k 31.06.2013). Zamestnáva troch pedagogických pracovníkov a jedného nepedagogického zamestnanca. Druhý stupeň navštevujú žiaci v ZŠ Rozhanovce, resp. dochádzajú do mesta Košice. Škola je v samostatnom jednopodlažnom objekte v dobrom technickom stave – zrekonštruovaná v roku 2011.

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, lekáreň ani zariadenie soc. strosťlivosti. Všeobecnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých aj deti poskytuje zdravotné stredisko v Rozhanovciach. V obci poskytuje zdravotnú starostlivosť jedenkrát do týždňa všeobecný lekár pre dospelých a pediater. Táto činnosť sa vykonáva v priestoroch budovy obecného domu. Najbližšia nemocnica, pohotovosťná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je v krajskom meste Košice.

V dvojpodlažnej budove obecného domu sa nachádza veľká spoločenská sála, zasadačka, toalety a vybavená kuchyňa. Kapacita sály je cca 160 stoličiek.

V zastavanom území obce sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Štefana Uhorského a farský úrad.

Obec má vybudované multifunkčné ihrisko nachádzajúce sa v centre obce. Umožňuje hrať tenis, futbal a všetky loptové hry, v zime aj korčuľovanie na ľade. Vyššie športové vybavenie je v Košiciach.

C.II.9.3 Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Severnou polohou zastavaného územia obce Košické Oľšany je vedená trasa cesty I/19, ktorá v zastavanom území obce plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B1. Mimo zastavaného územia obce je cesta I/19 vybudovaná kategórie C 11,5/70, čo bude vyhovujúca kategória aj pre návrhové obdobie nakoľko bude zrealizovaná plánovaná výstavba úseku D1 Budimír - Bidovce.

V priestore autobusových zastávok je na cestu I/19 napojená v štvoramennej križovatke cesta III/3325 so smerom Rozhanovce - Košické Oľšany. Cesta v zastavanom území obce plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2 a je vybudovaná kategórie MZ 7,5/50. Tento smer napojenia severných obcí na cestu I/19 je silne dopravné zaťažovaný a v čase špičkových dopravných intenzít je výjazd z cesty III/3325 do smeru zastavaného územia obce Košické Oľšany značne obmedzovaný kolónami vozidiel na ceste I/19.

Intenzívne je využívaný prejazd križovatkou Rozhanovce – zastavané územie obcou Koš. Oľšany miestnymi komunikáciami do smeru Sady nad Torysou. Trasa je využívaná ako skrátenie jazdnej dráhy do mesta Košice – ide o obchádzku Košickej Novej Vsi s priamym napojením na cestu I/19 v meste Košice.

Cez územie obce Košické Oľšany prechádza nezastavaným územím obce cesta III/3324 (III/050200) ktorá sa napája na cestu I/19 a sprístupňuje obec Hrašovík. Cesta je vybudovaná so šírkou vozovky cca. 5,5 m, bez krajníc. Vozovka je v zlom technickom stave. Cesta zodpovedá kategórii C 6,5/50, čo pri miestnom význame tejto cesty je postačujúca kategória.

Všetky obslužné komunikácie v obci sú zaradené do funkčnej triedy C2, C3 v kategóriách dvojpruhových, obojsmerných miestnych komunikácií MO 8,0/40, MO 7,0/40, MO 6,5/30, MO 6,0/30, MOK 7,0/30, MOK 6,5/30. Obslužné komunikácie v obci sú na cca 60% vybavené jednostrannými chodníkmi.

V súčasnosti sú v obci vybudované parkoviská pri dôležitejších objektoch (obecný úrad, cintorín, kostol) a významnejších prevádzkových a obchodných objektoch.

Najnepriaznivejšia situácia pre peší pohyb je pozdĺž cesty I/19, kde je najväčšia intenzita motorovej a pešej dopravy a najmä priečny peší pohyb v priestore zastávok SAD a nadväzujúcej priesečnej križovatky.

Obec je obsluhovaná autobusovými linkami. V súčasnosti je zriadená 1 obojstranná zastávka. Situovanie existujúcich autobusových zastávok SAD na ceste I/19 je nevyhovujúce, nakoľko pešia dostupnosť z lokalít bývania v južnej polohe obce presahuje vzdialenosť 500m, čo nie je v súlade s STN 73 6110.

Vodovod, odkanalizovanie

Obec má vybudovaný samostatný vodovod, ktorého majiteľom aj prevádzkovateľom je VVS, a.s., závod Košice. Zdrojom pitnej vody sú pramene s výdatnosťou $Q_p = 1,55 \text{ l/s} + 1,19 \text{ l/s}$. Pramene sa nachádzajú na katastri obce Rozhanovce, ako aj ich doplnkový zdroj - prameň slúžiaci pre sadovníctvo. Z celkového počtu 1 216 obyvateľov obce vodu z vodovodu užíva 1 087 ľudí čo je 89 %. Rozvod úžitkovej vody v obci nie je vybudovaný.

Kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Odpadové vody dažďové z územia obce, zo striech, dvorov, komunikácií a prilahlého terénu odtekajú priekopami a jarkami do miestneho potoka. Odpadové vody z domácností – splašky sú akumulované v prídomových žumpách, kde vyhnívajú a po čase ich vyváža špeciálna služba VVS, závod Košice.

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom a teplom

Obec je napojená na vonkajšie 22 kV vedenie č. 251 a z VN vedenia č. 206 napájaných zo 110/22 kV ES Košice – Východ s možnosťou zásobovania z ES Prešov. Distribúciu elektrickej energie na území obce zabezpečuje 7 trafostaníc, z ktorých 3 TS pre obec, 2 pre záhradkárske lokality, 1 TS pre PD a 1 TS pre Galafruit a.s. Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v obci je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom na betónových a drevených stožiaroch v blízkosti verejných komunikácií.

Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá, upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia.

Obec Košické Oľšany je plynofikovaná, je zásobovaná cez regulačnú stanicu VTL/STL v k. ú obce s výkonom RS 1200 umiestnená na severozápadnom okraji obce. V obci je vybudovaná STL distribučná sieť tlakovej úrovne 100 kPa a distribučné rozvody tlakovej úrovne 2,1 kPa.

Zásobovanie teplom je v súčasnosti na báze spaľovania plyných palív a v malej miere elektrickou energiou. Centrálné zásobovanie teplom na báze plyných palív sa nachádza len v časti zariadení občianskeho vybavenia.

Telekomunikácie

Košické Oľšany sú súčasťou Regionálneho technického centra Východ Slovak Telekomu v primárnej oblasti 055 Košice. Telefónni účastníci v obci sú napojení na digitálny blok (skriňa na ulici) napojený na modem v Košiciach po prepojovalom kábli.

Signálmi mobilných telefónov je územie obce pokryté zo zákl. staníc všetkých troch operátorov.

C.II.9.4 Odpadové hospodárstvo

Produkcia odpadov je evidovaná v bývaní, službách a výrobnej sfére. Komunálny odpad je separovaný (sklo, papier, textil, plasty) a neseparovaný ukladajú do kuka nádob. Tento je dvakrát mesačne odvázaný firmou AWE VODS, Jarmočná 2, Košice na skládku v Jasove. Odvoz bielej a čiernej techniky a problémových (nebezpečných) zložiek odpadu zabezpečuje firma: H+EKO s.r.o., v intervale dvakrát ročne. Kompostovanie obec nezabezpečuje, ale vhodným miestom je využitie silážnych jám v bývalom HD.

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V obci nie sú evidované Národné kultúrne pamiatky zapísané ÚZPF SR. V Súpise pamiatok SR je zapísaný rim. kat. kostol sv. Štefana uhorského. Bol postavený v roku 1810 a koncom 19. storočia bol značne prestavaný.

V obci je niekoľko krížov, zachovalých gánkových domov, studne a pod. Hodnotnými stavbami je škola, bývalá sýpka, dom smútku a niekoľko RD.

V k.ú. Košické Oľšany Krajský pamiatkový úrad v Košiciach eviduje archeologické nálezy nájdené v týchto polohách: Hôrka - severne od intravilánu po oboch brehoch Oľšanskeho potoka, južne od intravilánu na ľavom brehu Torysy, v intraviláne pri hostinci a v polohe Tabla.

Je pravdepodobné, že pri zemných prácach, súvisiacich s predmetnou stavebnou činnosťou, budú zistené pozitívne archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

(napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)

Nevyskytujú sa.

C.II.12 Iné zdroje znečistenia

(hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

V súčasnosti je obytná zástavba pozdĺž cesty I/19 a III/3325 v pásme s prekročenou najvyššou prípustnou hodnotou hluku od automobilovej dopravy a v tomto pásme nie je vhodné navrhovať nové objekty na bývanie alebo iné objekty, ktoré by boli obťažované nadmerným hlukom.

Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať činnosť na HD – živočíšna výroba a premávku po cestách, miestnych komunikáciách a výhľadovo po diaľnici a peáži rýchlostných ciest. Z lokálnych zdrojov sa na znečistení ovzdušia v najväčšej miere podieľa vykurovanie na báze pevného paliva a prašné úpravy časti miestnych obslužných komunikácií.

Sú tu evidované zdroje prírodného žiarenia – nízke a stredné radónové riziko.

Na území obce Košické Oľšany sa nenachádzajú iné špecifické zdroje znečistenia, spôsobujúce hluk, pach a vibrácie.

C.II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hlavné environmentálne problémy riešiteľné úplne, alebo aspoň čiastočne metódami územného plánovania, na ktoré je riešenie Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany sústredené, sú tieto:

- premietnuť všetky existujúce a plánované rozvojové zámery líniových stavieb (doprava a technická infraštruktúra), ktoré majú dopad na koncepciu územného rozvoja obce, hlavne pripravovaná peáž rýchlostných ciest R2 a R4 a pripravovaná diaľnica D1 Budimír - Bidovce s diaľničnou križovatkou,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobjšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľno časových potrieb,
- riešiť komplikovaný komunikačný systém obce,
- riešiť revitalizáciu a funkčné využitie (sociálne služby, resp. cestovný ruch),
- navrhnuť lokalizáciu zariadenia sociálnej starostlivosti pre postupne sa zvyšujúci podiel starých obyvateľov a dom služieb,
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhnuť dobudovanie adekvátnych kapacít občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- riešiť usporiadanie a funkčné využitie nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území obcí.
- riešiť skvalitnenie miestnej cestnej komunikačnej siete, dopravných závad a parkovania motorových vozidiel,
- ochrana peších chodcov výstavbou peších chodníkov, rozšírením vozovky a zriadením parkovacích miest pre motorové vozidlá,
- dobudovanie a vybudovanie technickej infraštruktúry najmä odvedenia a čistenia splaškových vôd,
- doriešiť problematiku odpadového hospodárstva, navrhnuť dokompletizovanie separovaného zberu odpadov, vrátane nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom a zriadením zberného dvora,
- nenavrhopvať hygienicky závadné prevádzky ohrozujúcich životné a obytné prostredie obyvateľov,
- rešpektovať ochranné pásma všetkých líniových zariadení verejnej dopravy a technického vybavenia zasahujúcich do územia obce,
- rešpektovať územie NATURA 2000 – CHVÚ Košická kotlina a všetky kategórie nadradených prvkov ÚSES,
- navrhnuť prvky miestneho ÚSES vymedzené krajinnoekologickým plánom obce,
- zachovať prírodnú brehovú vegetáciu pozdĺž vodných tokov pretekajúcich k.ú. obce,
- zamedziť výrub rozptýlenej zelene,
- navrhnuť zalesnenie málo úrodných poľnohospodárskych plôch,
- riešiť v zastavanom území obce revitalizáciu, zachovanie, udržiavanie a zvýšenie podielu drevinovej vegetácie vo verejných i súkromných priestoroch,
- navrhnuť opatrenia na zdržanie dažďových vôd na k.ú. obce a minimalizovať tak riziko ohrozenia záplav a privalových vôd v území

- navrhnuť protipovodňové opatrenia toku Torysa a ostatných vodných tokov pretekajúcich územím obce na protipovodňovú ochranu pred prietokom Q100 ročných veľkých vôd,
- rešpektovať zosuvné oblasti v území rozčlenené na zosuvy aktívne, stabilizované a potenciálne,
- navrhnuť opatrenia súvisiace so znečistením ovzdušia na obnovu poškodenej vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov,
- navrhnuť opatrenia pre dotvorenie miestneho ÚSES a ochranu prírody,
- dodržať ustanovenia §7 zákona o ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov pri plochách s výskytom inváznych druhov rastlín najmä okolo Torysy a Oľšianskeho potoka, reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce,
- zabezpečiť pri ostatných typoch vegetácie ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných inváznych druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine,
- navrhnuť rozčlenenie kompaktných blokov kultúr (oráčinová časť) z hľadiska protieróznej ochrany či zlepšenia krajinného rázu výsadbou mimolesnej drevinovej zelene (alejí) okolo jestvujúcich poľných ciest, kanálov a vodných tokov,
- navrhnuť výsadbu mimolesnej drevinovej zelene (alejí) okolo jestvujúcich cestných komunikácií mimo obce a poľných ciest, aby došlo minimálne k utlmeniu negatívnych vplyvov dopravy (hlučnosť, prašnosť, znečistenie ovzdušia),
- udržiavať prirodzené pasienky v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy,
- riešiť odstránenie divokých skládok odpadu, estetických závad a starých environmentálnych problémov v území a zamedziť ich ďalšej tvorbe,
- dodržiavať v území obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a starostlivosti o krajinu podľa druhej časti zákona,
- spracovať samostatný generel (dokument starostlivosti o dreviny) pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci.

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

(predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie)

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo

(počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy)

V riešení Návrhu ÚPN-O Košické Oľšany sa navrhujú také riešenia, u ktorých sa predpokladá pozitívny nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov, ktorý spočíva v koncepcnom riešení prípravy územia obce na realizáciu dopravnej a technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry a bývania, zložiek a faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, ekologickej stability územia, ochrany poľnohospodárskej pôdy. Sú to predovšetkým návrhy na odstránenie negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

Základným cieľom koncepcie Územného plánu obce bola optimalizácia využitia územia z hľadiska lokalizácie funkcií na nových rozvojových plochách s návrhom kompaktného využitia územia obce formami intenzifikácie, dobudovania a doplnenia využitia územia v racionálnej miere vzhľadom na reálne územnotechnické, ekologické a ekonomické podmienky pri zachovaní optimálneho životného prostredia. V rámci riešenia Návrhu ÚPN-O sa navrhuje niekoľko rozvojových zámerov, ktoré budú mať pozitívny dopad z hľadiska environmentálneho:

- navrhuje sa zlepšovanie kvality bývania s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť
- navrhuje sa verejný park za kostolom a v šošovke, ktorý dorieši absenciu verejných priestorov slúžiacich na sociálne kontakty,
- navrhuje sa reštrukturalizácia hospodárskeho dvora intenzifikáciou nezávadnými výrobnými funkciami za účelom zníženia ochranného pásma,
- navrhujú sa plochy pre rozsiahly logistický areál severne od cesty I. tr.,

- navrhuje sa zvýšenie kapacity zaťaženia jestvujúcich distribučných trafostaníc (DTS),
- navrhuje sa systém odkanalizovania územia a čistenie odpadových vôd,
- navrhuje sa vybudovanie ochrannej hrádze v zátopovom území Torysy,
- navrhuje sa celý rad opatrení na zlepšenie systému obslužných komunikácií a najmä dobudovanie chodníkov pre peších a parkovacích plôch,
- v oblasti kultúry, sociálnej starostlivosti, školstva, športu a rekreácie sa navrhuje:
 - Dom sociálnej starostlivosti spolu s klubom dôchodcov,
 - rozšírenie športovo – rekreačnej zóny pri Toryse,
 - posilnenie významu obce ako agroturistického sídla,
 - rozšírenie areálu ZŠ o športové plochy,
 - revitalizácia a využitie rybníka s plážoviskami na miestnu a regionálnu rekreáciu,
- v oblasti odpadového hospodárstva sa navrhuje zberný dvor a kompostovisko.

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na horninové prostredie z riešenia Návrhu ÚPN-O nevyplývajú. Eliminácia možných negatívnych vplyvov na geomorfologické pomery je riešená návrhom regulatívu, predpisujúcom vykonanie geologického prieskumu pre určenie podmienok zakladania stavieb a iných opatrení v exponovanom teréne.

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery

Nie sú identifikované žiadne vplyvy tohto typu z koncepcie Návrhu ÚPN-O obce.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie

(napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisii)

Strategický dokument ÚPN obce Košické Oľšany rozsahom návrhu priestorového usporiadania územia a funkčného využitia plôch má významný nepriamy pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia riešením systémovej plynofikácie u novonavrhovaných lokalít, vytvárajúcim predpoklady pre ekologicky čisté zásobovanie obce teplom, skvalitnenie miestnej cestnej komunikačnej siete, dopravných závad a parkovania motorových vozidiel a reštrukturalizáciou hospodárskeho dvora. Regulatívy funkčného využitia plôch nevytvárajú podmienky pre umiestnenie zaradení a stavieb, produkujúcich neprípustné koncentrácie emisií a imisii.

Vplyvy na ovzdušie možno predpokladať pri umiestňovaní konkrétnych činností v území. V prípade zámeru umiestnenia prevádzky s potenciálnym vplyvom na ovzdušie, musí prebehnúť proces hodnotenia vplyvov na ŽP podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery

(napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Strategický dokument ÚPN obce Košické Oľšany má nepriamy pozitívny vplyv na vodné pomery v území obce návrhom ochrannej hrádze v zátopovom území Torysy, návrhom odvádzania dažďových vôd z ciest a komunikácií do otvorených odvodňovacích rigolov, návrhom systému odkanalizovania územia.

C.III.6 Vplyvy na pôdu

(napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

V Návrhu ÚPN-O je navrhovaná koncepcia územného rozvoja, ktorá si vyžaduje zodpovedajúci záber poľnohospodárskej pôdy vo výmere 14,9026 ha pre iné ako poľnohospodárske využitie a ktorý je v dokumentácii Návrhu ÚPN-O zdokumentovaný a zdôvodnený. Ide o ornú pôdu, záhrady a trvalé trávnaté porasty. Sú to plochy poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce aj v zastavanom území obce. Nedochádza k členeniu celistvých plôch poľnohospodársky využívannej pôdy. K záberu lesnej pôdy nedochádza.

Riziko intenzívnej vodnej erózie môže byť na svahoch po odstránení vegetačného krytu na lokalitách navrhovaných na výstavbu rodinných domov, najmä na svahoch so strednou sklonitosťou (nad 7o), s nízkym obsahom humusu, nestabilnou štruktúrou pôd a vysokým podielom prachových častíc.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

(napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

V samotnom riešení dokumentácie Návrhu ÚPN-O obce nemožno identifikovať konkrétne negatívne vplyvy na biotopy. Nenavrhujú sa riešenia, ktoré by spôsobovali negatívny zásah do území ochrany prírody, území NATURA 2000 a územného systému ekologickej stability.

C.III.8 Vplyvy na krajinu

(štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny)

Navrhovaná koncepcia rozvoja obce nemá zásadný dopad na krajinu a jej scenériu. Pri návrhu umiestňovania činností do územia sú rešpektované hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo. Návrhom vhodných opatrení sa dosiahne odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj eliminácia nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny. Navrhovaná urbanistická kompozícia vychádza z pôvodnej urbanistickej štruktúry obidvoch k.ú. obce, ktorú dopĺňa o nové prvky vo vzťahu k jeho priestorovému a funkčnému rozvoju ako aj k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt tejto krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity.

Ďalší rozvoj obce je navrhovaný prevažne na skompaktňovaní zastavaného územia a zhodnocovaní jestv. funkčných plôch. Nové obytné plochy budú dotvárať charakter obce s cieľom uchovať jej harmonický vzťah k prírode a súčasne reagujú na zvýraznenie dopravného sprístupnenia obce. Z hľadiska environmentálneho bude mať realizácia návrhu územného plánu na územie obce pozitívny dopad. Bude potrebné zachovať existujúcu drevinnú zeleň a doplniť ju v zmysle navrhovaných opatrení.

Cieľom územného plánu je vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt. Pre ochranu prírodných prvkov na území obce a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch verejnej zelene v jeho pôdoryse sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

Určitý vplyv na zmenu krajinného prostredia bude mať teleso navrhovanej peáže rýchlostných ciest R2 a R4 (v úseku od križovania s cestou I/19 po napojenie na diaľnicu D1) a súvisiace súběžné cesty, ktoré sú situované na severo - západnom okraji k.ú. Možno predpokladať, že v rámci projektovej prípravy uvedenej dopravnej stavby budú navrhované opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov na krajinu a blízke zastavané územie obce.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

(napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability)

V koncepcii rozvoja obce navrhovanej v dokumentácii Návrhu ÚPN-O sú rešpektované všetky územia ochrany prírody, územia NATURA 2000 a prvky regionálneho systému ekologickej stability sú doplnené o prvky miestneho ÚSES-u.

Výber prvkov zohľadňuje skutočnú potrebu hodnoteného územia relatívne plynulého prechodu prvkov územného systému ekologickej stability od prvkov najvyššej hierarchie (G N-ÚSES, R-ÚSES) po prvky miestneho (lokálneho) územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) na základe reálneho zastúpenia v hodnotenom území a ich hierarchického usporiadania v kotre ekologickej stability (na základe poznania a pochopenia a akceptácie funkcie jednotlivých prvkov v krajine).

Regionálny ÚSES spresňuje priebeh regionálnych biokoridorov v nive Torysy a na východnom okraji územia a vyčleňuje biocentrá regionálneho významu okrajovo zasahujúce do územia katastra:

- **BRV/8 Orechový les**, predstavujúci lesný komplex s roztrúsenými lúčnymi plochami, z ktorého pramenia viaceré potoky
- **BRV/15 Viničná** – Košická hora, predstavujúce refúgium fauny z odlesnenej poľnohospod. krajiny – dubohrabové lesy prevažne výmladkového pôvodu, v južnej časti územia dubohrabiny sukcesne vyspelé.

Charakter **miestneho biocentra** majú plochy lok.č. 5, 6 a 7:

- **Lok. č.5 – Červorky**

Rozsiahly komplex poloprirodzených trávobylinných spoločenstiev s rôznym stupňom obhospodarovania, v mozaike s lesnými spoločenstvami a rôznorodými mimolesnými drevinovými porastmi, z ktorých časť má tiež charakter lesného porastu. V trávobylinných spoločenstvách prevažujú teplo a suchomilné druhy.

- **Lok. č.6 - Oľšiansky les**

Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, lokálne s vtrúsenými ihličnatými drevinami.

- **Lok. č.7 - Kapitulský les**

Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, lokálne s vtrúsenými ihličnatými drevinami.

Všetky prítoky Torysy majú funkciu **miestnych biokoridorov**:

- **Lok. č.1 – rieka Torysa s prítokmi**

Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Prítoky sú zväčša krátke, stekajúce len v rámci údolia rieky, mimo obce prirodzene tečúce, najmä v horných častiach s plošnými prameniskami. Okrem bezmenných potokov je to segmentu zahrnutá časť Košariského potoka

Funkciu **interakčného prvku** majú plochy č. 2 a 3:

- **Lok. č.2 – Vyše mosta - Majer**

Polointenzívne lúky a pasienky na úzkom výraznom hrebeni s vysokým podielom zárastu krovin a náletových drevín v južnej časti plochy, spolu s prilahlými lesnými okrajmi a lemami, ktoré presahujú hranicu katastra. Podstatná časť lokality bude zničená pri výstavbe trasy R4.

- **Lok. č.3 – Lúka**

Polointenzívny, zanedbaný pasienok v nive Torysy.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny nie sú potrebné špeciálne opatrenia, jestvujúce prvky ÚSES nevyžadujú legislatívnu ochranu, nakoľko nepredstavujú najhodnotnejšie časti prírody. Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a starostlivosti o krajinu podľa druhej časti zákona. Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a starostlivosti o krajinu, všeobecnú ochranu rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody.

Okrem prvkov ÚSES Návrh ÚPN-O navrhuje ďalšie opatrenia na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. V návrhu všetkých funkčných plôch rozvoja obce sú rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma, ktoré do katastrálneho územia obce zasahujú.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V riešení Návrhu ÚPN-O obce je rešpektovaná ochrana kultúrnych pamiatok a evidovaných archeologických nálezísk v súlade s príslušnými legislatívnymi normami.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa nevyskytujú.

C.III.12 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Dokumentácia Návrhu ÚPN-O Košické Olšany je spracovaná v súlade s ustanoveniami zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD. V zmysle §11, odst. 5, písm. c), d) stavebného zákona je cieľom riešenia ÚPN-O okrem iného stanoviť aj:

- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov,.....a významných prvkov krajiny.

To znamená, že už v procese tvorby ÚPN-O sú pri návrhu rozvojových zámerov brané do úvahy a hodnotené environmentálne dopady navrhovaných riešení. Z tohto hľadiska hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na životné prostredie a zdravie obyvateľov má význam najmä v prípadoch, keď navrhovanou koncepciou rozvoja územia dochádza ku kumulácii vplyvov, ktoré jednotlivito majú zanedbateľný účinok, ale ich kumulatívne pôsobenie je podstatné. Vzhľadom na mierku spracovania ÚPN-O obce (1:5 000) nie je možné na úrovni ÚPN-O riešiť a navrhovať opatrenia na elimináciu tých vplyvov, ktoré si vyžadujú rozbor a návrhy v podrobnejšej mierke riešenia s konkrétnymi vstupnými údajmi. V riešení Návrhu ÚPN-O sú navrhované funkčné plochy pre rozvojové zámery, ktoré môžu podliehať v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdeniu vplyvov na ŽP (napr. funkčné plochy pre výrobu, pre technickú infraštruktúru) a pre ktoré v štádiu riešenia Návrhu ÚPN-O nie sú relevantné vstupy. Vplyvy týchto rozvojových zámerov môžu byť hodnotené až na základe dokumentácií posudzovania vplyvov na ŽP spracovaných pre konkrétne činnosti v štádiu umiestňovania zámerov na konkrétnych plochách.

Prostredníctvom prerokovania Návrhu ÚPN-O Košické Olšany v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona a posúdením v zmysle zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie, budú výsledné odporúčania na základe záverov a výsledkov týchto prerokovaní premietnuté do čistopisu Návrhu ÚPN-O obce Košické Olšany.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V riešení Návrhu ÚPN-O obce Košické Oľšany sú navrhované opatrenia, ktorých cieľom je eliminovať a minimalizovať existujúce negatívne vplyvy na životné prostredie, resp. predpokladané vplyvy spôsobené navrhovanou koncepciou územného rozvoja obce:

C.IV.1 Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry. Návrhmi na vytvorenie podmienok pre zvýšenie kvality obytného prostredia a celým súborom opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia sa prispeje k skvalitneniu podmienok života obyvateľov obce. Konkrétne návrhy a opatrenia sú popísané v časti C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo.

C.IV.2 Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Pre elimináciu vplyvov na krajinu bude potrebné pri príprave a realizácii rozvojových zámerov navrhovaných v Návrhu ÚPN-O rešpektovať nasledovné ekologické opatrenia:

- rešpektovať podmienky stanovené pre vyčlenené územie európskej siete NATURA 2000 – CHVÚ Košická vrchovina obmedziť úpravu tokov a výrubu, úpravy pôdy nevykonávať na strmých svahoch,
- zásahy do prírodného i poloprírodného prostredia usmerňovať tak, aby boli zachované všetky prvky územného systému ekologickej stability, resp. aby nedochádzalo k ich znefunkčneniu (napr. zmenou kultúry na ploche prvku väčšej ako 25 %),
- zachovať pri hospodárení v lesných porastoch hniezdne stanovišťa vzácných druhov avifauny,
- spôsob využitia územia usmerniť tak, aby sa neznížila ekologická kvalita územia,
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov,
- existujúce stavebné objekty nachádzajúce sa v kontakte s tokom nerozširovať smerom k toku,
- zabezpečiť ochranu genofondových lokalít,
- pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci spracovať samostatný generel (dokument starostlivosti o dreviny),
- zamedzovať neopodstatneným výrubom drevín v miestnych biokoridoroch, predovšetkým v sprievodnej vegetácii tokov. Tie je možné realizovať len v súvislosti so správou toku v prípadoch ohrozujúcich bezpečnú prevádzku toku.
- regulovať zámerné rozširovanie nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovať výskyt, veľkosť populácií a spôsob šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovať nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytlačujú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť,
- pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine,
- minimalizovať zásahy do plôch biotopov, podmienkou pre realizáciu stavieb na ploche biotopu je súhlas orgánu ochrany prírody,
- rekonštrukciu alebo návrh nových 22 kV elektrických vedení riešiť kabeľážou v zemi, resp. osadením zábran proti dosadaniu vtáctva na stĺpy vedenia,
- špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce),
- zamedziť výrub rozptýlenej zelene,
- vylúčiť vypaľovanie lúčnych a pasienkových porastov,
- prirodzené pasienky udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy,
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny),
- zakladanie vetrolamov a protieróznych pásov,
- zabezpečiť odstránenie skládok odpadu a zamedziť ich ďalšej tvorbe.

C.IV.3 Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov

- zabezpečiť ochranu prírodných zdrojov,

- zabezpečiť ochranu zdrojov pitnej vody - OP I° a II°,
- zachovať v súčasnom stave výmeru lesných pozemkov,
- chrániť lesné pozemky pred degradačnými procesmi (acidifikácia a čiastočne erózia), nepoužívať hnojiva a vápnenie,
- zabezpečiť ochranu a zlepšenie pôd v optimálnej štruktúre osevov, nepoužívať vysoké dávky hnojív a pesticídov,
- stabilizovať ovocné sady,
- chrániť plochy poľnohospodárskych pôd pred eróziou realizáciou systémov ochranných agrotechnických opatrení,
- zachovať prírodovednú a estetickú hodnotu údolia Torysa a rybníka na okraji záhradkárskej osady Sad,
- zladit' spôsoby obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v posudzovanom území so záujmami ochrany prírody a krajiny,
- realizovať protierózne opatrenia na ornej pôdy,
- zvyšovať podiel nelesnej drevinovej vegetácie výsadbou alejí a remízok,
- rešpektovať plochy evidované ako svahové deformačné územia – potenciálne a aktívne zosuvy a vymedziť ich ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z.,
- v prípade návrhu zástavby na potenciálne zosuvných územiach podmieniť výstavbu vykonaním inžiniersko – geologického prieskumu,
- rešpektovať územie s nízkym až stredným radónovým rizikom, pričom stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť využitie územia;
- v prípade návrhu zástavby na území s výskytom stredného radónového rizika navrhnúť opatrenia na zamedzenie negatívneho vplyvu žiarenia z prírodného prostredia na zdravie obyvateľov,
- rešpektovať vodohospodárske záujmy v krajine,
- vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd,
- vybudovať ochrannú hrádzu v západnej časti zastavaného územia, ktoré leží v zátopovom území Torysy,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipienta nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 296/2005 Z. z. podľa § 6. t. j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok,
- realizovať opatrenia na zníženie produkcie odpadov, účinný separovaný zber a zhodnocovanie odpadov,
- navrhnúť v priestore HD zberný dvor pre TKO a kompostovisko - separácia biologicky rozložiteľného odpadu,
- zamedziť vhodnými opatreniami znečisteniu organickými a anorganickými druhmi odpadov z priemyselnej a individuálnej činnosti realizovanej v katastrálnom území obce,
- odstrániť z územia živelné skládky tuhého komunálneho odpadu a stavebného odpadu a postihnuté časti územia prijateľným spôsobom rekultivovať,
- lúčno-pasienkové lokality kosiť (spásať) a nelesnú drevinovú vegetáciu chovajúcu sa sukcesne s agresívnym zarastaním v dôsledku absencie kosenia (pasenia) udržiavať v únosnej miere,
- realizovať vybudovanie celoobecnej splaškovej gravitačnej kanalizácie,
- realizovať efektívne spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla,
- využívať alternatívne zdroje tepla ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely.

C.V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.

Pre hodnotenie vplyvu návrhu ÚPN obce Košické Oľšany neboli v Rozsahu hodnotenia, podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z.z. určené varianty. Návrh ÚPN obce Košické Oľšany je spracovaný invariantne podľa §22 stavebného zákona.

Porovnanie variantov

Porovnanie Návrhu ÚPN obce Košické Oľšany s nulovým variantom, t.j. so stavom bez ÚPN obce Košické Oľšany:

Funkcia	Nulový variant (súčasny stav, bez ÚPN obce)	Návrh ÚPN-O Košické Oľšany
Bývanie	Umiestňovanie rodinných domov na pozemkoch v zastavanom území obce	Určuje rozvojové funkčné plochy rodinných domov a pravidiel aktivít, zameraných na

	bez určených pravidiel rozvoja funkčných plôch rodinných domov.	stavebnú obnovu existujúcich rodinných domov a na umiestňovanie rodinných domov na navrhovaných funkčných plochách rodinných domov. Rozvojové plochy na bývanie navrhuje prevažne v zastavanom území na východnom a južnom okraji (Za školou, Pod hospodárskym dvorom, Južne pod obcou, rozptyl). Zachovanie pôvodných ucelených skupín domov – agroturistické sídlo.
Občianske vybavenie	Nie sú vyriešené plochy a príslušné technické vybavenie územia pre možné umiestnenie zariadení základného občianskeho vybavenia a vyššieho občianskeho vybavenia. V prípade potreby resp. záujmu o umiestnenie zariadenia občianskeho vybavenia nastane improvizácia v podobe hľadania vhodného pozemku, bez poznania širších priestorových a územnotechnických väzieb v území.	Určuje rozvojové plochy základného občianskeho vybavenia a vyššieho občianskeho vybavenia, rieši koncepciu urbanistického začlenenia zariadení občianskeho vybavenia do územia obce, koncepciu dopravnej obsluhy zariadení a koncepciu napojenia zariadení na technické vybavenie územia obce. V RD navrhuje dom sociálnej starostlivosti s klubom dôchodcov
Výroba - Poľnohospodárstvo - Priemysel - Výrobné služby	Nie sú jednoznačne špecifikované priestory pre sústreďovanie výrobných aktivít v katastrálnom území obce. Aktivity výrobných služieb sa umiestňujú spravidla na pozemkoch existujúcich rodinných domov, čo v niektorých prípadoch môže znamenať vznik susedských konfliktných situácií.	Určuje funkčné plochy na umiestnenie zariadení nezávadnej priemyselnej výroby, logistiky a skladov, vybraných zariadení výrobných služieb, určuje plochy pre umiestnenie zariadení živočíšnej výroby, určuje pravidlá pre umiestnenie vybraných zariadení výrobných služieb na plochách rodinných domov. HD navrhuje na reštrukturalizáciu nezávadnými výrobnými funkciami. Ovocné sady a areál skladovo chladiarenský v južnej časti k.ú. navrhuje ponechať a rozvíjať.
Rekreácia a šport	Existujúce športovo rekreačné zariadenie v juhovýchodnom cípe zastavaného územia obce, bez adekvátneho dopravného prístupnosti a vízie ďalšieho rozvoja	Určuje polyfunkčnú plochu pre rozvoj športovo rekreačných aktivít, určuje priestor pre rozvoj oddychových pôch, rozšírenie jestv. športovej plochy v novej obytn. zástavbe. Rybník s plážoviskami pri osade Sady navrhuje na rekonštrukciu a obnovu.
Zeleň	Existujúce záhrady v zastavanom území obce k 1.1.1990, obecné pohrebiska, rurálna zeleň v extraviláne katastrálneho územia obce (pobrežná zeleň vodných tokov, remízy zelene na honoch poľnohospodárskej pôdy)	Rieši koncepciu tvorby plôch verejnej zelene novým verejným parkom za kostolom a v šošovke a ochranu existujúcich plôch pobrežnej zelene v urbanistickej štruktúre plôch určených na zastavanie, doplnenie drobnej architektúry.
Doprava	Existujúca cesta I. a III. tr. a sieť miestnych komunikácií s nevyhovujúcimi technickými parametrami pre príslušné kategórie miestnych komunikácií	Určuje funkčné triedy a kategórie existujúcich a navrhovaných miestnych komunikácií v závislosti na ich dopravnej záťaži v urbanistickej štruktúre obce, rieši trasy peších a cyklistických komunikácií vo vzájomných funkčno-prevádzkových väzbách. Integruje plánované rozvojové zámery líniových stavieb (peáž R2/R4, diaľnica D1). Rieši dobudovanie jednosmerného okruhu pre hromadnú autobusovú dopravu a prístup k záhradkárskym lokalitám Sady a Girady.
Technické vybavenie územia - zásobovanie vodou - odkanalizovanie	Obec Trnkov je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, s možnosťou jeho rozširovania bez dobudovania akumulačných vodojemov. Obec nie je odkanalizovaná, splašky sa zneškodňujú v žumpách	Rieši rozšírenie verejnej vodovodnej siete , rieši koncepciu odkanalizovania obce do celoobecnej splaškovej kanalizácie, s odvedením splaškových vôd do ČOV Rozhanovce
Technické vybavenie územia - zásobovanie energiami	Obec je zásobovaná elektrickou energiou a je plne plynofikovaná	Rieši rozšírenie verejnej siete NN pre zásobovanie funkčných plôch elektrickou

		energiou a rozšírenie STL plynovodu pre zásobovanie funkčných plôch plynom. Navrhuje zvýšenie výkonu jestvujúcich TS2 a TS3.
Ochrana životného prostredia	Kvalita životného obce je ovplyvnená: Negatívne: - nevyhovujúcim technickým stavom miestnych komunikácií - chýbajúcimi pešími chodníkmi - chýbajúcim odkanalizovaním obce - chýbajúcim separačným dvorom, kompostoviskom Pozitívne: - nenarušenou pôvodnou krajinou štruktúrou v extraviláne obce	Rieši koncepciu rozvoja dopravnej siete, koncepciu odkanalizovania obce, separačný dvor a kompostovisko, chráni pôvodnú krajinnú štruktúru v extraviláne obce, definuje M-ÚSES. Navrhuje stabilizáciu lesov, vybudovanie ochranej protipovodňovej hrádze.

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov ÚPN obce Košické Oľšany na životné prostredie obce a zdravie jej obyvateľov bola použitá metóda analýzy navrhutej koncepcie územného rozvoja obce .

Základné zdroje údajov o súčasnom stave životného prostredia:

- Prieskumy a rozboru pre ÚPN-O obce Košické Oľšany
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Košické Oľšany a výsledky jeho prerokovania
- Návrh ÚPN-O Košické Oľšany
- ÚPN VÚC Košického kraja a jeho zmeny a doplnky
- Krajská koncepcia starostlivosti o životné prostredie
- aktualizovaný R-ÚSES okresu Košice - okolie (2006)
- Atlas krajiny SR

Na základe týchto podkladov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch na územie, v rozsahu ktorého je riešený Návrh ÚPN-O Košické Oľšany a súvisiace charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Vo vzťahu k stupňu posudzovanej ÚPD a mierke riešenia (1:5000) sa v procese spracovania správy o hodnotení tohto strategického dokumentu vyskytuje veľa neurčitosti, najmä z dôvodu nedostatku vstupných informácií súvisiacich s očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré môžu nastať pri realizácii rozvojových zámerov na navrhovaných funkčných plochách a pri umiestňovaní konkrétnych činností a stavieb v území. Istá neurčitosť môže vyplývať aj z faktu, že správa o posúdení vplyvov na životné prostredie sa spracúva pred ukončením procesu prerokovania Návrhu ÚPN-O, kedy nie sú známe stanoviská kompetentných orgánov štátnej správy a ďalších zainteresovaných organizácií a inštitúcií, a ani postoj verejnosti, k navrhutej koncepcii riešenia.

Vo väčšine aspektov hodnotenia vplyvov na životné prostredie nie je možné v správe jednoznačne vyhodnotiť dopad navrhovanej koncepcie na životné prostredie a odporúčať riešenia, ktoré budú zapracované do čistopisu Návrhu riešenia ÚPN-O. V tomto zmysle túto správu treba považovať ako východiskový podklad pre vypracovanie dokumentov pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdeniu.

C.VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Návrh Územného plánu obce Košické Oľšany je spracovaný v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN VÚC Košického kraja v znení neskorších zmien a doplnkov. Hlavným cieľom obstarania ÚPN-O je v súlade s §11 stavebného zákona stanoviť:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie,
- prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch,
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny, vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrnohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov,

- zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia.

Posudzovaný Návrh ÚPN-O Košické Oľšany tieto ciele naplňa. Predmetom riešenia sú aj tie aspekty, ktoré sa procesom posudzovania strategických dokumentov podľa zákona 24/2006 Z.z. sledujú, t.j. predchádzať, eliminovať a minimalizovať negatívne vplyvy navrhovanej koncepcie územného rozvoja obce na životné prostredie. V záväznej časti Návrhu ÚPN-O sú stanovené zásady a regulatívy, ktoré tieto aspekty riešenia potvrdzujú.

Cieľom spracovania Návrhu ÚPN-O obce je odstránenie urbanistických, dopravných a environmentálnych závad a posilnenie ekologickej stability krajiny. Navrhnutá koncepcia priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vnáša poriadok do urbanistickej štruktúry zastavaného územia obce s využitím jeho rozvojového potenciálu a vytvára všeobecne zrozumiteľné pravidlá na tvorbu a ochranu životného prostredia obce. V tomto štádiu nie sú známe konkrétne údaje o budúcich investíciách umiestňovaných na navrhovaných funkčných plochách, je posúdenie vplyvov navrhovanej koncepcie rozvoja obce iba „predbežné“, s množstvom neurčitostí. Preto až v ďalších etapách posudzovania vplyvov na životné prostredie, pri realizácii navrhovanej koncepcie rozvoja, bude možné navrhovať adekvátne opatrenia na riešenie konkrétnych vplyvov, ktoré s realizáciou koncepcionálnych zámerov súvisia.

C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Spracovateľ správy: Ing. arch. Agnesa Hoppanová, Jenisejská 1/A, 04 001 Košice

.....

Spolupráca: Ing. arch. Dušan Burák, Architektonické štúdio ATRIUM, Mlynská 23,
040 01 Košice

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O obce Košické Oľšany
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Košické Oľšany a výsledky jeho prerokovania
- Návrh ÚPN-O Košické oľšany
- ÚPN VÚC Košického kraja a jeho zmeny a doplnky
- Krajská koncepcia starostlivosti o životné prostredie
- aktualizovaný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Košice - okolie (2006)
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obec)

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov (*podpisom, pečiatkou oprávneného zástupcu navrhovateľa*)

Košické Oľšany, február 2016

.....
Slavomír Horváth
starosta obce Košické Oľšany